

Beleidsvisie externe veiligheid Gemeente Barneveld

**Gemeente Barneveld
Provincie Gelderland
juni 2008**

INHOUD

SAMENVATTING	3
1 INLEIDING	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Waarom een beleidsvisie externe veiligheid?	6
1.3 Beleidscontext	7
1.4 Introductie terminologie en betekenis van de beleidsvisie	9
1.5 Opbouw van de beleidsvisie	10
2 HUIDIGE SITUATIE	11
2.1 Typering Barneveld	11
2.2 Risico's en knelpunten	11
3 VISIE EXTERNE VEILIGHEID	15
3.1 Visie en ambitie	15
3.2 Ambities vertaald	16
4 AANPAK	20
4.1 Benodigde maatregelen	20
5 INSTRUMENTEN EN MIDDELEN	25
5.1 Instrumenten	25
5.2 Benodigde middelen	25

BIJLAGEN

1	Lijst van Begrippen
2	Wettelijk kader
3	Overzicht kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten
4	Risicovolle inrichtingen
5	Werkafspraken Gemeente en Brandweer
6	Signaleringskaart

SAMENVATTING

En toen was er Enschede!

De vuurwerkramp in Enschede heeft veel in gang gezet voor wat betreft externe veiligheid: regelgeving, onderzoeken, projecten en tevens publieke meningsvorming en bewustwording. Uiteindelijk moeten de gemeenten de beleidsvrijheden die ze hebben binnen de wettelijke kaders m.b.t. veiligheid gaan invullen. Om richting en structuur te geven aan de manier waarop heeft gemeente Barneveld daarom de Beleidsvisie Externe Veiligheid opgesteld.

De beleidsvisie die nu voorligt, moet worden vertaald in de bestemmingsplannen en (milieu- en gebruiks)vergunningen. En dan gaat het met name over de ruimtelijke beperkingen als gevolg van het ruimtelijk scheiden van gevaar en mensen. Het bestemmingsplan is uiteindelijk het instrument om te kunnen sturen¹. Er wordt een pakket van maatregelen voorgesteld om ambities voor wat betreft het veiligheidsniveau te kunnen realiseren.

Beleidsvrijheid

Voor een deel zijn door het Rijk harde grenswaarden gesteld aan de risico's, voornamelijk in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en met betrekking tot het Plaatsgebonden risico (PR). Daarnaast is er beleidsvrijheid voor gemeenten om eigen veiligheidsambities te formuleren. Dat geldt vooral voor het invullen van het Groepsrisico (GR). Deze beleidsvisie beschrijft op welke manier we met die vrijheid omgaan.

Oorzaken

De externe veiligheidsrisico's in Barneveld worden veroorzaakt door transportaders en bedrijven. Transportaders in Barneveld zijn de spoorlijn Amsterdam - Enschede, de spoorlijn Amersfoort – Ede, de snelwegen A1 en A30 en buisleidingen waaronder een aardgas hoofdleiding vanuit het westen tot in het centrum van Barneveld (gasfabrieksterrein). De relevante bedrijven bestaan uit een aantal LPG-afleverstations, enkele bedrijven met opslag en/of productie met/van gevaarlijke stoffen en een bedrijf met een ammoniak koelinstallatie.

Belangenafweging en ambities

De belangen van enerzijds de burger (veilig wonen, werken en recreëren) en anderzijds de bedrijven (mogelijkheden om te ondernemen) ogen tegenstrijdig. De beleidsvisie geeft een aanzet om een hoge mate van veiligheid te kunnen bieden tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Daarbij willen we zowel de ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven als woongebieden zo veel mogelijk behouden.

Om dit te bereiken zijn 5 gebiedstypen onderscheiden:

- Woonlocaties, zowel bestaande als uitbreidingslocaties
- Bedrijventerreinen
- Recreatiegebieden (campings, sportterreinen, e.d.)
- Zones rondom transportaders (spoorlijn, wegen) en buisleidingen
- Buitengebied (agrarische en landelijke bedrijven, landbouwgronden, bos, natuurgebied)

Voor ieder gebiedstype zijn ambities geformuleerd voor het PR en het GR in onderstaande tabel.

¹ Bij Wm-vergunning zien we ook toe op preventiemaatregelen op bedrijfsniveau.

	Overschrijding grenswaarde PR (10^{-6}) voor kwetsbare objecten	Overschrijding richtwaarde PR (10^{-6}) voor beperkt kwetsbare objecten	Overschrijding oriëntatiewaarde (OW) Groepsrisico	Toename Groepsrisico (GR)
Woonlocaties²	Niet acceptabel	Niet acceptabel	Niet acceptabel	Acceptabel onder voorwaarden
Bedrijventerreinen³	Niet acceptabel	Acceptabel onder voorwaarden	Acceptabel onder voorwaarden	Acceptabel onder voorwaarden.
Recreatiegebieden	Niet acceptabel	Alleen voor bestaande situaties acceptabel	Niet acceptabel	Acceptabel onder voorwaarden.
Zones rondom transportassen	Niet acceptabel	Alleen voor bestaande situaties acceptabel ⁴	Voor bestaande situaties acceptabel Voor nieuwe situaties slechts acceptabel bij zwaarwegende motieven ⁵ .	Acceptabel onder voorwaarden.

Wettelijk gezien geldt dat binnen de 10^{-5} -contour geen enkel (beperkt) kwetsbaar object aanwezig mag zijn. Bestaande (beperkt) kwetsbare objecten moeten gesaneerd worden. Tussen de 10^{-5} en de 10^{-6} contour mogen bestaande beperkt kwetsbare objecten aanwezig zijn en, onder voorwaarden, nieuw gevestigd worden. Kwetsbare objecten mogen binnen deze contour niet aanwezig zijn. In het invloedsgebied (tussen de 10^{-6} contour en de GR-contour) mogen (beperkt) kwetsbare objecten gesitueerd zijn en onder voorwaarden nieuw gevestigd worden.

² Woningen en kantoren binnen woonlocaties

³ Kantoren op bedrijventerreinen vallen hier onder

⁴ Bestaande situaties met beperkt kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} -contour zijn niet wenselijk moeten op termijn worden beëindigd.

⁵ Gemeente Barneveld zal blijvend streven naar een situatie waarbij het groepsrisico onder de oriëntatiewaarde ligt.

Buitengebied	Niet acceptabel	Niet wenselijk Alleen voor bestaande situaties acceptabel	Niet acceptabel	Acceptabel onder voorwaarden

Het ambitieniveau voor (uitbreidings)locaties voor wonen is het hoogste; hier zijn immers de grootste concentraties mensen met daarbij ook de kwetsbaardere groepen zoals ouderen van dagen en kinderen. Voor bedrijventerreinen wordt juist een lager ambitieniveau voorgesteld. Dat wil zeggen: ook hier wordt gestreefd naar een veilige situatie, maar onder voorwaarden zou een zeker risico acceptabel kunnen zijn. Het oprichten van nieuwe Bevi-bedrijven wordt (in principe) alleen op het bedrijventerrein Harselaar-Zuid toegestaan.

Beleidsmatige risico's en knelpunten

Beleidsmatige risico's voor de (nabije) toekomst zijn reëel indien geen keuzes worden gemaakt m.b.t. externe veiligheid en ruimtelijke ontwikkelingen. Immers, een bouwvergunning dient verleend te worden indien het bestemmingsplan dit toestaat. Echter, dit kan voor wat betreft milieu en RO leiden tot het ontstaan van saneringslocaties of beperking van overige ruimtelijke ontwikkelingen omdat in de huidige bestemmingsplannen geen voorschriften en/of randvoorwaarden zijn opgenomen m.b.t. externe veiligheid, toekomstige situaties niet zijn getoets aan mogelijke knelpunten, of door de EV-regelgeving nieuwe knelpunten zijn/kunnen ontstaan.

Het vaststellen van een EV-beleidsvisie is in deze niet afdoende. Het geeft richting aan de gewenste ontwikkelingen, echter deze zullen tevens in bv. de toelichting van een bestemmingsplan als randvoorwaarde vastgelegd dienen te worden.

Gemeente Barneveld zorgt m.b.t. externe veiligheid voor voldoende beschikbare instrumenten, te weten een jaarlijkse inventarisatie van risicobronnen en kwetsbare objecten, het actualiseren van Barneveldse gegevens op provinciale signaleringskaart en het onderhouden van een gemeentelijke kaart t.b.v. de brandweer en de afdelingen RBW en Milieu. Er zijn werkafspraken gemaakt om taken en verantwoordelijkheden, zowel bij vergunningverlening als ruimtelijke planprocessen, in de organisatie te verankeren. De regionale en lokale brandweer worden tijdig bij het proces betrokken, zodat zij hun kennis optimaal in kunnen brengen. Deze werkafspraken zijn reeds gemaakt.

Gemaakte keuzes en consequenties

Met de beleidsvisie kiest de gemeente Barneveld er nadrukkelijk voor om een veilige gemeente te zijn voor haar burgers, maar om ook risicovolle activiteiten onder voorwaarden in de gemeente toe te staan. We werken op termijn toe naar concentratie van Bevi-inrichtingen op het bedrijventerrein Harselaar.

Met als basis de beleidsvisie stellen we ons nadrukkelijk ten doel om, bij elk ruimtelijk plan en milieuvergunning in het invloedsgebied van een risicovolle activiteit, maatregelen ter verbetering van de veiligheidssituatie te onderzoeken en toe te passen als de kosteneffectiviteit van de maatregel(en) acceptabel is. Hierbij moet bij extra risicoreducerende maatregelen gedacht worden in de sfeer van maatregelen aan gebouwen, zelfredzaamheid of rampenbestrijding.

Om het ontstaan van saneringslocaties en het beknotten van mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling te voorkomen is het van groot belang dat bestemmingsplannen actueel zijn m.b.t. externe veiligheidszones. Het bestemmingsplan is het middel om locaties aan te wijzen of juist uit te sluiten van een toename van externe veiligheidsrisico's d.m.v. zonering.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen

De EV-ambities van gemeente Barneveld staan de huidige, geplande ruimtelijke ontwikkelingen in Barneveld op dit moment niet in de weg. Wel zal er, vanwege die ambities, nadrukkelijk aandacht besteed moeten worden aan risicoreducerende maatregelen en actualisatie van bestemmingsplannen.

1.1 Aanleiding

Als gevolg van enkele rampen en incidenten zoals de vuurwerkramp in Enschede is externe veiligheid een belangrijk landelijk thema geworden. Deze rampen en incidenten hebben ertoe geleid dat de Rijksoverheid diverse maatregelen heeft genomen om zicht te krijgen op de risicobronnen in Nederland en het optimaliseren van de risicobeheersing rondom de risicobronnen. Maatschappelijk gezien hebben deze rampen eveneens een belangrijke bijdrage geleverd aan de bewustwording van het leven met veiligheidsrisico's. Helder is dat de huidige maatschappij nu eenmaal veiligheidsrisico's met zich meebrengt, maar dat er wel grenzen aan deze risico's gesteld moeten worden.

Wat is externe veiligheid?

Bij het werken met gevaarlijke stoffen in bedrijven en bij transport ervan kunnen ongelukken gebeuren met effecten voor de omgeving van deze activiteiten. Het gaat om kleine kansen met soms grote gevolgen. In het begrip risico zijn kansen en effecten aan elkaar gekoppeld. Het beleidsveld externe veiligheid houdt zich bezig met de beheersing van activiteiten die een risico voor de omgeving met zich mee kunnen brengen. De uitvoering van dit externe veiligheidsbeleid is vooral een taak van rijk, provincies en gemeenten.

Om de veiligheidsrisico's te beheersen zijn door de Rijksoverheid diverse nota's, wetten en besluiten tot stand gekomen die leidend zijn voor de externe veiligheidstaken van provincie en gemeenten. Het gaat daarbij om wet- en regelgeving waarin risiconormen zijn gesteld voor inrichtingen die met gevaarlijke stoffen werken en vervoer van gevaarlijke stoffen. Naast de landelijke sturing nemen ook provincie, regio's en gemeenten hun eigen verantwoordelijkheid om de veiligheidsrisico's voor haar burgers zo beperkt mogelijk te houden.

1.2 Waarom een beleidsvisie externe veiligheid?

Kaders van het Rijk

Vanuit het besef dat er altijd veiligheidsrisico's zullen bestaan, maar dat er wel een grens gesteld moet worden aan de grootte van de risico's, heeft de Rijksoverheid grenswaarden gesteld. Zo zijn met het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Het besluit heeft als doel burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Daarnaast stelt het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO-1999) eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland ten aanzien van de preventie en de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Ten aanzien van transportrisico's zijn de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, de Nota Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (RNVGS) en de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen verschenen en is een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) externe veiligheid transport gevaarlijke stoffen in voorbereiding.

Beleidsvrijheid

Naast het feit dat vanuit de Rijksoverheid risiconormen zijn gesteld, laat de wet- en regelgeving ook ruimte aan gemeenten en provincies om eigen veiligheidsambities te formuleren. In specifieke zin hebben gemeenten en provincies de vrijheid om binnen kaders voor de bescherming van *groepen* burgers (groepsrisico) eigen beleid vast te stellen. Dit geldt in mindere mate voor *individuele* burgers (plaatsgebonden risico).

Invulling verantwoordelijkheid

Vanuit de verantwoordelijkheid van de gemeente voor het bieden van veiligheid voor haar burgers wenst de gemeente een heldere visie op veiligheid binnen de gemeente.

1.3

Beleidscontext

Het externe veiligheidsbeleid van Barneveld staat niet op zichzelf. Op Rijks- en provinciaal niveau is beleid ontwikkeld, dat richtinggevend is voor het beleid van de gemeente. Het Rijksbeleid heeft hoofdzakelijk betrekking op de landelijke risiconormen uit eerder genoemde wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid en is opgenomen in bijlage 2. Het gaat om de volgende beleidsdocumenten:

Provinciaal

- Gelders Milieuplan 3

In het Gelders Milieuplan 3 staan de basiskwaliteit en leefomgeving centraal. De basiskwaliteit heeft betrekking op de minimale normen uit wet- en regelgeving. Als het gaat om externe veiligheid wil de provincie Gelderland geen te hoge externe veiligheidsrisico's meer in 2010 als gevolg van bedrijven en transport van gevaarlijke stoffen. Dit betekent dat het plaatsgebonden risico niet hoger mag zijn dan $PR=10^{-6}$ voor kwetsbare objecten. In het plan wordt aangegeven dat met het huidige beleid de basiskwaliteit voor externe veiligheid in 2010 niet gehaald zal worden en dat extra impulsen nodig zijn om deze doelstelling te bereiken. In het plan heeft de provincie verschillende maatregelen voor ogen om knelpuntsituaties te voorkómen en te saneren. Voorts wordt aangekondigd dat een beleidsvisie Externe Veiligheid wordt opgesteld, waarin de verschillende aspecten van externe veiligheid in samenhang worden opgenomen.

- Provinciaal Verkeer en Vervoer Plan 2 (PVVP-2)

In het nieuwe PVVP-2 geeft de provincie Gelderland aan hoe zij steden, bedrijventerreinen en voorzieningen bereikbaar wil houden op een veilige manier met zo min mogelijk schadelijke gevolgen voor de leefomgeving. Het PVVP-2 gaat voor het verkeer en vervoersbeleid uit van de basiskwaliteit zoals deze in het Gelders Milieuplan 3 is geformuleerd, zo ook voor externe veiligheid (zie beschrijving Gelders Milieuplan 3).

Regionaal

- Startnotitie externe veiligheidsbeleid gemeenten Regio de Vallei

In de startnotitie (DHV, februari 2006) is voor de vijf betrokken gemeenten in de regio De Vallei (Nijkerk, Ede, Wageningen, Barneveld en Scherpenzeel) de eerste ambities en visies beschreven met betrekking tot externe veiligheidsbeleid. Deze visie is het resultaat van een regionaal project (Beleidsvisies externe veiligheid). In het kader van dit project zijn door de betrokken gemeenten beleidsvisies opgesteld in een intensieve samenwerking, waarbij de onderlinge afstemming is verzorgd door adviesbureau DHV. Het project is gesubsidieerd door de provincie Gelderland.

Gemeentelijk

- Integraal Veiligheidsprogramma
- Gemeentelijk milieubeleidsplan
- Ruimtelijke visie
- Beleidsprogramma pro-actie, preventie, preparatie 2007-2008
- Actieplan pro-actie

De gemeente Barneveld beschikt sinds 2006 over een hulpmiddel voor de toetsing van het groepsrisico. Dit hulpmiddel is ontwikkeld voor industrieterrein De Harselaar door de Saxion Hogeschool (De Harselaar Barneveld).

Invulling gemeentelijke verantwoordelijkheid

Het veiligheidsbeleid is primair gericht op het beschermen van burgers in de gemeente. In die zin moet het voor burgers duidelijk zijn aan welke risico's zij worden blootgesteld. Daarnaast heeft het veiligheidsbeleid ook consequenties voor bedrijven die gevaarlijke stoffen opslaan, gebruiken en/of vervoeren en de ruimtelijke ordening.

Met de voorliggende beleidsvisie externe veiligheid geeft de gemeente Barneveld allereerst haar visie op de beheersing van veiligheidsrisico's binnen de gemeente. Het gaat dan om risico's als gevolg van de

opslag, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen. Daarmee geeft de gemeente eveneens haar ambitieniveau aan, met andere woorden hoe veilig moet het in de gemeente zijn? Op basis van deze visie wordt een nadere invulling gegeven aan de beleidsvrijheid op het gebied van externe veiligheid. Zo wordt aangegeven hoe de gemeente omgaat met (de verantwoording van) het groepsrisico en de richtwaarde bij het plaatsgebonden risico bij beperkt kwetsbare objecten.

De maatregelen om geformuleerde ambities te realiseren zijn en/of worden uitgewerkt in andere gemeentelijke documenten (bestemmingsplannen / streekplannen, milieuvergunningen en rampenbestrijdingsplannen). In die zin bestrijkt de beleidsvisie zowel de beheersing van risico's als de bestrijding van een ramp wanneer die zich voordoet.

Afstemming en sturing: binnen en buiten!

Binnen de gemeente zal continu aandacht moeten zijn voor de kwaliteit en inhoud van het externe veiligheidsbeleid. Naast afstemming binnen de gemeente is regionale afstemming van belang, bijvoorbeeld in relatie tot het vervoer van gevaarlijke stoffen of vanwege gemeentegrensoverschrijdende risico's.

1.4 Introductie terminologie en betekenis van de beleidsvisie

Terminologie: plaatsgebonden en groepsrisico

Het externe veiligheidsbeleid heeft tot doel om risico's die bedrijven (in wettelijke terminologie: inrichtingen) met zich meebrengen voor hun omgeving inzichtelijk te maken en te beheersen. Hiervoor wordt gebruikt gemaakt van de termen Plaatsgebonden Risico (PR) en GroepsRisico (GR). Het plaatsgebonden risico geeft het risico weer dat een individu sterft als gevolg van een incident, indien hij 24 uur per dag onbeschermd in de buurt van die inrichting aanwezig is. Dit is aldus niet een feitelijk bestaande situatie, maar een rekenkundig gedefinieerde situatie. Het groepsrisico geeft het risico weer dat er binnen een groep een bepaald aantal mensen komt te overlijden als gevolg van een incident, bij gebruik van de ruimte in de praktijk/in de feitelijke situatie. Dit houdt in: rekening houdende met feitelijke aanwezigheid van mensen, de aanwezige bescherming, de zelfredzaamheid van mensen en mogelijke vluchtroutes e.d.).

Terminologie: (beperkt) kwetsbare objecten

Deze twee termen vormen, samen met de term (beperkt) kwetsbaar object, de kern van het EV-beleid. Door risicocontouren te leggen om bedrijven of situaties die risico's vormen voor de omgeving, wordt inzicht verschaft in waar zich knelpunten bevinden en waar mogelijk maatregelen genomen moeten worden. In regelgeving is een niet limitatieve lijst opgenomen van objecten die (beperkt) kwetsbaar zijn. Zo zijn woonhuizen en ziekenhuizen/verzorgingshuizen voorbeelden van kwetsbare objecten en kunnen kantoorgebouwen bijvoorbeeld beperkt kwetsbaar zijn (indien zij aan bepaalde randvoorwaarden voldoen). Aangezien wet- en regelgeving beleidsvrijheid verschaft over de definiëring van (beperkt) kwetsbare objecten (door het opstellen van een niet-limitatieve lijst), is beoordeling van niet benoemde objecten in de praktijk noodzakelijk.

Contouren

De contouren die gebruikt worden voor het inzichtelijk maken van risico's zijn de PR 10^{-5} -contour, de PR 10^{-6} -contour en de GR-contour. De PR 10^{-5} -contour ligt het dichtst om een inrichting heen, gevolgd door de PR 10^{-6} - en vervolgens de GR-contour. Binnen de PR 10^{-5} -contour zijn de risico's volgens de wetgever onacceptabel groot en mogen er zich onder geen enkele voorwaarde (beperkt) kwetsbare objecten bevinden. Tussen de PR 10^{-5} - en de PR 10^{-6} -contour zijn de risico's zodanig dat zich hierbinnen geen kwetsbare objecten mogen bevinden. Bestaande beperkt kwetsbare objecten mogen hier blijven bestaan, maar nieuw te realiseren beperkt kwetsbare objecten mogen slechts onder voorwaarden gebouwd worden. Alles wat buiten de PR 10^{-6} -contour ligt, maar binnen de GR contour, ligt in het zogenaamde invloedsgebied. Binnen het invloedsgebied mag in principe gebouwd worden, maar moet een Verantwoording GroepsRisico (VGR) plaatsvinden. In de planvorming moet aangegeven worden hoe rekening wordt gehouden met risico's die door het plan mogelijk ontstaan in het invloedsgebied.

Knelpunten

De omvang van de risico's dient vervolgens te worden getoetst aan de landelijke grenswaarden (en richtwaarden) c.q. normen met betrekking tot externe veiligheid voor transport en bedrijven. Huidige en toekomstige situaties die niet voldoen aan de grenswaarden volgens de normen uit generieke regelingen van het Rijk voor transport en bedrijven op het gebied van externe veiligheid, kunnen dan worden aangeduid als knelpunten. Deze knelpunten dienen vervolgens te worden aangepakt als het gaat om bestaande situaties. Daarnaast moet worden voorkomen, dat er nieuwe situaties ontstaan die niet aan de risiconormen voldoen.

Keuzes binnen het EV-beleid

Bovenstaande geeft reeds weer dat de gemeentelijke overheid, als bevoegd gezag voor het afgeven van milieuvergunningen en het opstellen van bestemmingsplannen, hiermee beleidsvrijheid heeft waar het gaat om externe veiligheid. Het is belangrijk dat de gemeente aangeeft hoe zij binnen bepaalde gebiedstypen invulling geeft aan externe veiligheidsaspecten en de verantwoordingsverplichtingen. Binnen de huidige situatie kunnen, ook na vaststelling van deze beleidsvisie, onwenselijke risicosituaties ontstaan omdat bestaande bestemmingsplannen meer (juridisch harde) ruimte (kunnen) bieden aan woningbouw en/of bedrijvigheid dan vanuit het EV-beleid wenselijk is.

1.5 Opbouw van de beleidsvisie

De beleidsvisie externe veiligheid is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1

- Aanleiding
- Doel beleidsvisie externe veiligheid
- Beleidscontext
- Inhoud en betekenis beleidsvisie

In het eerste hoofdstuk zijn de aanleiding, het doel, de bestaande richtinggevende beleidscontext en de inhoud en betekenis van de beleidsvisie externe veiligheid beschreven.

Hoofdstuk 2

- Typering
- Risico's en knelpunten

In hoofdstuk 2 is de uitgangssituatie van de gemeente beschreven in een typering van de gemeente en de specifieke risico's en knelpunten.

Hoofdstuk 3

- Visie en ambitie externe veiligheid

Hoofdstuk 3 geeft aan wat de visie van de gemeente is op externe veiligheid in het algemeen, per gebiedstype en op het plaatsgebonden en groepsrisico in het bijzonder.

Hoofdstuk 4

- Maatregelen realisatie ambitie

In hoofdstuk 4 zijn – volgens de veiligheidsketen – de benodigde maatregelen beschreven om de ambitie te realiseren.

Hoofdstuk 5

- Instrumentarium
- Middelen

Ten slotte is in hoofdstuk 5 aangegeven wat benodigd is voor een effectieve uitvoering van het externe veiligheidsbeleid.

2.1 Typering Barneveld

De gemeente Barneveld is een middelgrote gemeente van 17.670 hectare in de provincie Gelderland. De gemeente grenst aan de mooie natuur van de Veluwe. Binnen Barneveld liggen 2 grotere kernen, te weten Barneveld en Voorthuizen. Daarnaast zijn er de kleinere kernen Kootwijkerbroek, Garderen, Zwartebroek, Terschuur, Stroe, De Glind en Kootwijk.

Er is een groot buitengebied met veel agrarische bedrijvigheid, vooral pluimvee- en varkensbedrijven, en toerisme. De gemeente heeft ruim 50.000 inwoners.

Barneveld herbergt vijf industriegebieden:

- De Harselaar (130 ha., ingesloten tussen de A1, A30 en de spoorlijn Amersfoort-Apeldoorn. Op dit industrieterrein bevinden zich diverse risicovolle inrichtingen en transportbedrijven)
- De Briellaard (in een strook langs de A30)
- De Valk (aan de oostkant van het dorp Barneveld).
- De Tolboom (bij Terschuur tussen de Hoevelakenseweg en de A1)
- Kootwijkerbroek

In de gemeente bevinden zich enkele inrichtingen (zie bijlage 4) en transportaders (spoorlijn Amersfoort-Zwolle en Amersfoort-Ede, A1, A30, buisleidingen) die relevant zijn voor externe veiligheid.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Binnen de gemeente Barneveld vinden ruimtelijke ontwikkelingen plaats, waarbij steeds in ogenschouw genomen moet worden of externe veiligheid hier een rol speelt. Bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein is dit evident, aangezien BEVI-bedrijven zich hier mogen gaan vestigen. Tevens is Harselaar West West in ontwikkeling. Maar ook op andere bedrijventerreinen kunnen zich vooralsnog BEVI bedrijven vestigen. Gemeente Barneveld heeft een aantal grote zoeklocaties voor woningbouw rondom de kern Barneveld, en in de Strategische Visie houden wij rekening met een behoorlijke groei van het aantal inwoners. Aandacht voor veiligheid is in deze zones natuurlijk een "must".

Op de overzichtskaart in de bijlage is de huidige stand van zaken weergegeven. De ligging van de kernen en bedrijventerreinen, alsmede ook huidige bestemmingen en in ontwikkeling zijnde bestemmingsplannen en zoekgebieden zijn hierop weergegeven. Tevens zijn de verschillende gebiedstypen vanuit het EV-beleid aangegeven.

In bijlage 6 is een overzichtskaart opgenomen waarop huidige bestemmingen en in ontwikkeling zijnde bestemmingsplannen binnen de gemeente zijn weergegeven.

2.2 Risico's en knelpunten

Fysieke risico's

Transportroutes⁶ en bedrijven met bepaalde activiteiten kunnen een risico voor de (directe) omgeving met zich meebrengen, zo ook in Barneveld. Op dit moment leveren weg en spoor geen risico's omdat er hiervoor te weinig transport met gevaarlijke stoffen plaatsvindt en/of de zones rondom deze assen voldoende ruim zijn (PR-risicocontouren komen niet buiten het spoor- en wegtracé). Incidenteel vindt wel transport van gevaarlijke stoffen plaats over de Valleilijn (spoor). Meer zekerheid over de risico's rondom transportassen krijgen overheden met de komst van Basisnet. De risico's kunnen worden beperkt zolang de bedrijven en gemeente hier bewust mee omgaan en de getroffen (veiligheids)maatregelen worden nageleefd en daarop actief toezicht wordt uitgeoefend. Om een effectief veiligheidsbeleid te kunnen voeren is allereerst inzicht in de locatie van risicobronnen⁷ en de grootte van de daarbij behorende veiligheidsrisico's van belang. Hierbij moet ook rekening gehouden worden met mogelijke domino-effecten, wanneer verschillende Bevi-bedrijven in elkaars beïnvloedingsgebied gesitueerd zijn. Op dit moment

⁶ Betreft zowel routes via spoor, weg als ondergrondse buisleidingen.

⁷ Zowel stationaire (installaties) als niet-stationaire (transport) bronnen.

adviseert de brandweer in zulke situaties zodat risico's beperkt en aanvaardbaar (binnen de normering) worden, bijvoorbeeld m.b.t. bedrijfsvoering en situering/opslag van stoffen.

Om dit inzicht te krijgen, is een risico-inventarisatie uitgevoerd, waarbij zowel de risico's als gevolg van inrichtingen die werken met gevaarlijke stoffen, als de risico's van vervoer van gevaarlijke stoffen zijn onderzocht. Hierbij is gebruikgemaakt van het RRGs en van de risicokaart van de provincie Gelderland.

Inrichtingen

In de gemeente bevinden zich de volgende risicovolle inrichtingen; 16 BEVI inrichtingen, 2 BRZO inrichtingen alle inrichtingen zijn in het RRGs ingevoerd:

Tabel 1 Risicovolle inrichtingen.

Type inrichting	Aantal	Opmerkingen
Opslag gevaarlijke stoffen	4	2 BRZO, waarvan 3 tevens BEVI
LPG-tankstations	7	BEVI
Ammoniakoelinstallaties	2	BEVI
Propanaanslag < 13 m ³	55	RRGS
Propanaanslag > 13 m ³	4	BEVI
Overige inrichtingen	1	RRGS
Totaal	73	

Naast risicovolle inrichtingen bevinden zich in de gemeente enkele transportaders waarover gevaarlijke stoffen (kunnen) worden getransporteerd:

- Buisleidingen
- De rijksweg A1
- De rijksweg A30
- De spoorlijn Amersfoort-Apeldoorn
- De spoorlijn Amersfoort-Ede

Buisleidingen

In Barneveld liggen 2 buisleidingen waardoor aardgas wordt getransporteerd. Deze komen uit westelijke richting ter hoogte van de A1 en Terschuur en komen aan de A30 bij de afslag Barneveld noord samen in één leiding die via de Thorbeckelaan en de Schoutenstraat tot in het centrum loopt (Gasfabrieksterrein). Voor deze leidingen hanteert de gemeente, afhankelijk van de diameter en de druk, de veiligheidsafstanden conform de circulaire zonering langs hogedruk aardgas-transportleidingen uit 1984⁸:

1. een belemmerde strook vastgelegd in het zakelijk recht, waar geen bebouwing is toegestaan;
2. een gebied waar incidentele bebouwing en minder kwetsbare objecten zijn toegestaan;
3. een gebied waar woonbebouwing en andere kwetsbare objecten zijn toegestaan

VROM, het RIVM en de Gasunie werken aan het opstellen van een nieuwe circulaire voor het berekenen van de risico's bij ondergrondse aardgasleidingen. Hierin worden maatregelen aan en om de gasleiding meegenomen, zoals gronddekking en de bestemming van de grond. In de nieuwe circulaire zullen geen vaste afstanden zijn opgenomen, er zijn te veel variabelen in het spel. Wel is er een risicoberekeningsmethodiek waarmee per situatie de toetsafstand (invloedsgebied) en de minimaal aan te houden afstand (PR 10⁻⁶-contour) worden berekend.

Wegen

De gemeente Barneveld ambieert een veilige woonomgeving voor haar inwoners. Daarbinnen past in principe geen transport van gevaarlijke stoffen langs woningen of andere kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Echter, het vervoer van gevaarlijke stoffen is niet tegen te houden door de gemeenten en hiermee moet dus gewoon rekening worden gehouden. De gemeente sluit woningbouwontwikkeling in de invloedsgebieden van deze transportassen niet uit omdat andere belangen, vooral binnen de bebouwde kom, daarvoor te groot kunnen zijn.

⁸ Zie bijlage 2 voor opmerkingen over het wettelijk kader

Er vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats over de rijkswegen A1, A28, A30 en over het spoor. Ook over de wegen N798 en N301 vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. De gemeente Barneveld toetst het transport van gevaarlijke stoffen aan het PR en GR voor transport, zoals aangegeven in de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen van de ministeries van VROM, V&W en BZK. Dit vervoer brengt vooralsnog geen externe veiligheidsrisico's met zich mee.

Met het oog op de ontwikkeling van een basisnet voor vervoer van gevaarlijke stoffen en eventuele toekomstige routing van gevaarlijke stoffen, zijn deze wegen van belang. Momenteel heeft de gemeente Barneveld geen routing gevaarlijke stoffen. Zodra bekend is hoe het basisnet eruit gaat zien, zal de gemeente opnieuw overwegen of het instellen van een route gevaarlijke stoffen noodzakelijk is of niet. Een alternatief voor routing is het afsluiten van een convenant met enkele vervoerders van gevaarlijke stoffen.

Spoor

Vanuit de Spoorwegwet (art. 19) is het niet toegestaan om objecten te bouwen/aan te brengen⁹ in een zone rondom de spoorweg. Er wordt een veiligheidszone van 11 meter vanaf het hart van het buitenste spoor in acht genomen waarbinnen zich geen kwetsbare objecten mogen bevinden (art. 20).

Aanpak bestaande fysieke knelpunten

De gemeente heeft aldus situaties waarin zich kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} -contour bevinden al gesaneerd of is bezig deze te saneren. De bestaande fysieke knelpunten en aandachtspunten m.b.t. externe veiligheid kunnen via overleg en bestaande Wm-vergunningprocedures worden opgelost.

In het algemeen geldt, dat bij een sanering van knelpunten de volgende prioritering in de maatregelen wordt aangehouden:

- Aanpassen van de vergunning (bron- c.q. veiligheidsmaatregelen of intrekken vergunning);
- Verplaatsen van het bedrijf (of de risicobron);
- Ruimtelijke inpassing

De knelpunten worden zoveel mogelijk opgelost door optimalisatie van de huidige situatie. De gemeente zoekt eerst binnen de milieuvergunning van de bewuste bedrijven naar oplossingen, voordat naar verplaatsing van objecten wordt gekeken. Aanpassing van de bedrijfsvoering en vastlegging daarvan in de vergunning is hiervoor een mogelijkheid. In sommige gevallen kan sanering (amovering of intrekken vergunning) noodzakelijk zijn. Dit kan zowel aan de bron of bij de ontvanger plaatsvinden. Afhankelijk van de situatie wordt bekeken wat de voorkeur heeft. In overleg met zowel de bron (inrichting) als de ontvanger wordt hierover een oordeel geveld. Kosten en inspanning moeten hierbij worden meegewogen

Om te voorkomen dan nieuwe knelpunten ontstaan, is het o.a. van belang om de doorzet van LPG-tankstations vast te leggen. Bij nieuwe LPG-tankstations nemen wij dit direct op. Bij bestaande LPG-tankstations worden bijna alle Wm vergunningen ambtshalve gewijzigd (allemaal A categorie: < 1000 m³ LPG doorzet/jr). In bijlage 4 zijn de (voorlopige) resultaten van de risico-inventarisatie en een overzicht van de knelpunten weergegeven.

In de gemeente is het knelpunten bij een afleverstation voor LPG opgelost waarin een kwetsbaar object in de 10^{-5} contour voor het plaatsgebonden risico ligt. Het betreft Tankstation de Valk aan de Valkseweg 104 A deze heeft het afleveren van LPG gestaakt, de financiële afhandeling bij de erijksoverheid moet nog plaatsvinden.

Voor Denka International BV is een milieuvergunning verleend waarin geëist wordt dat de opslag van grondstoffen plaatsvindt in een opslaggebouw met beschermingsniveau 1. Als dit gerealiseerd is vallen er geen kwetsbare objecten in de 10^{-6} contour voor het plaatsgebonden risico.

⁹ bouwwerken of andere opstallen op te richten of werken, inrichtingen, kabels, leidingen of beplantingen

Beleidsmatige risico's en knelpunten

Beleidsmatige risico's voor de (nabije) toekomst zijn reëel indien geen keuzes worden gemaakt m.b.t. externe veiligheid en ruimtelijke ontwikkelingen. Immers, een bouwvergunning dient verleend te worden indien het bestemmingsplan dit toestaat. Echter, dit kan voor wat betreft milieu en RO leiden tot het ontstaan van saneringslocaties of beperking van overige ruimtelijke ontwikkelingen omdat in de huidige bestemmingsplannen geen voorschriften en/of randvoorwaarden zijn opgenomen m.b.t. externe veiligheid, toekomstige situaties niet zijn getoets aan mogelijke knelpunten, of door de EV-regelgeving nieuwe knelpunten zijn/kunnen ontstaan.

Uitgangspunt bij externe veiligheid m.b.t. Wm-vergunningen zijn de maximaal vergunde rechten. Dit betekent dat uitgegaan dient te worden van de maximaal vergunde risicoruimte die een bedrijf toegekend heeft gekregen. Indien de maximale "risicoruimte" op dit moment niet wordt opgevuld, maar wel vergund is, kan de feitelijk bestaande situatie nu gunstiger uitvallen dan theoretisch mogelijk. Echter, bij de vestiging van nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten in de omgeving kan dit beperkingen en/of saneringslocaties en/of planschadeclaims opleveren. Ook hier dient rekening mee gehouden te worden bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Het vaststellen van een EV-beleidsvisie is in deze niet afdoende. Het geeft richting aan de gewenste ontwikkelingen, echter deze zullen tevens in bv. de toelichting van een bestemmingsplan als randvoorwaarde vastgelegd dienen te worden.

LPG- tankstations

Een zeer ernstig ongeval met een LPG-tankauto die een tankstation bevoorraadt kan tot op honderden meters afstand gevolgen hebben. Nieuwe LPG-tankstations zijn om die reden niet op korte afstand van kwetsbare objecten toegestaan. Bij het saneren van LPG-tankstations wordt prioriteit gegeven aan tankstations met woningen binnen 25 meter van het LPG vulpunt.

3.1 Visie en ambitie

Eén van de kerntaken van de overheid is het bieden van een veilige leefomgeving voor haar burgers. In die zin draagt de gemeente een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om externe veiligheid. Om die verantwoordelijkheid in te vullen kan de gemeente er niet omheen een heldere visie op veiligheid binnen haar grenzen te hebben.

Tegelijkertijd moet er een afweging zijn tussen de ambities enerzijds en de maatschappelijke kosten anderzijds. Hoge veiligheidsambities hebben immers grote financiële consequenties. Het spanningsveld tussen veiligheidsniveau en acceptabele maatschappelijke kosten vraagt dan ook om een heldere visie op het veiligheidsvraagstuk.

Ambities binnen kaders

Als het gaat om het ambitieniveau voor externe veiligheid binnen de gemeente is door de wetgever wel een minimum veiligheidsniveau gedefinieerd. Zo bestaat voor het plaatsgebonden risico een grenswaarde¹⁰ waar minimaal aan moet worden voldaan en een richtwaarde die alleen goed gemotiveerd mag worden overschreden. Voor groepsrisico bestaat een zogenoemde oriëntatiewaarde die richtinggevend is¹¹. Binnen deze kaders staat het de gemeente vrij om eigen ambities te formuleren.

Ambitie

De gemeente Barneveld is een gemeente waarin sprake is van een combinatie van wonen en werken. De gemeente biedt ruimte aan industriële activiteiten en wil die ruimte ook in de toekomst blijven bieden. Uitgangspunt bij ons beleid is dat wonen en risicovolle activiteiten zo veel mogelijk worden gescheiden. De gemeente kiest voor een gebiedsgerichte benadering waarbij de veiligheidsambities worden gedifferentieerd naar gebiedstype. In alle regiogemeenten is uitgegaan van dezelfde systematiek waardoor regionale afstemming heeft plaatsgevonden.

Gebiedsgerichte ambities

In Barneveld worden de volgende gebiedstypen onderscheiden:

- Woonlocaties wonen (zowel bestaande als uitbreidingslocaties)
- Bedrijventerreinen
- Recreatiegebieden (campings, sportterreinen, e.d.)
- Zones rondom transportaders (spoorlijn, wegen en) buisleidingen
- Buitengebied (agrarische en landelijke bedrijven, landbouwgronden, bos, natuurgebied)

¹⁰ Het betreft een waarde die niet overschreden mag worden.

¹¹ Betreft een toetsingswaarde (met het karakter van een oriëntatiewaarde), waarvan gemotiveerd mag worden afgeweken. Een oriëntatiewaarde heeft in tegenstelling tot een grens- en richtwaarde geen juridische status.

3.2 Ambities vertaald

Voor deze beleidsvisie zijn voor 5 verschillende gebiedstypen de volgende algemene ambities gedefinieerd:

Wonen

Gemeente Barneveld biedt een veilige woonomgeving voor haar burgers. Dit houdt in dat woningen niet binnen de PR 10⁶-contouren van inrichtingen of transportroutes mogen liggen. Het groepsrisico voor woningen mag onder voorwaarden toenemen, echter niet tot boven de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico.

Bedrijventerreinen

Op bedrijventerreinen zijn de eisen op het gebied van groepsrisico minder scherp dan in woonwijken. Ook in deze gebieden moet worden voldaan aan de minimale wettelijke eisen. Gezien het economische belang van bedrijvigheid kunnen economische aspecten zwaarder wegen in de verantwoording van het groepsrisico dan bij de verantwoording in overige gebiedstypen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen Bevi en niet-Bevi bedrijventerreinen. Gemeente Barneveld streeft naar concentratie van BEVI-bedrijven op een specifiek daarvoor aangewezen locatie. Dit betekent concreet:

- Het bedrijventerrein Harselaar-Zuid wordt aangewezen als Bevi-bedrijventerrein. Binnen dit terrein mogen zich nieuwe Bevi-bedrijven vestigen en mogen bestaande Bevi-bedrijven hun activiteiten uitbreiden. Een verhoging van het groepsrisico hierdoor is toegestaan mits de activiteiten optimaal ontworpen worden. Ook een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico is onder voorwaarden toegestaan.
Om de vestigingsmogelijkheden van Bevi-bedrijven op Harselaar-Zuid niet onnodig te frustreren, zal gemeente Barneveld de vestiging van (beperkt) kwetsbare objecten daar zo veel mogelijk voorkomen. Dat betekent dat binnen of op korte afstand van Harselaar-Zuid geen bedrijfswoningen, bedrijven met consumentenverkoop (bijvoorbeeld bouwmarkten, autodealers en keukenwinkels), kantoorgebouwen en dergelijke gevestigd mogen worden.
- Gemeente Barneveld wil op de overige industrieterreinen activiteiten met gevaarlijke stoffen zo veel mogelijk beperken. Dat betekent dat toename van het groepsrisico bij uitbreiding van bestaande Bevi-bedrijven onder voorwaarden wordt toegestaan, wanneer deze onder de oriëntatiewaarde blijft. Met nieuwvestiging van Bevi-bedrijven wordt terughoudend omgegaan. Wij streven naar beëindiging van de bestaande activiteiten met gevaarlijke stoffen.

Recreatiegebieden

Barneveld heeft een groot buitengebied binnen de gemeentegrenzen waar ook (verblijfs)recreatie plaatsvindt. Er zijn onder andere een aantal campings, een zwembad en enkele sportvelden. Barneveld vindt het belangrijk dat recreëren in een veilige omgeving plaatsvindt. De ambities voor de gebieden waar (verblijfs)recreatie plaatsvindt, liggen het dichtst bij de ambities voor het buitengebied. Een toename van het groepsrisico onder de oriëntatiewaarde wordt toegestaan om te voorkomen dat iedere uitbreiding vanwege nabijgelegen transportroutes of Bevi-bedrijven gefrustreerd wordt.

Transportassen

De gemeente ambieert een veilige woonomgeving voor haar inwoners. Daarbinnen past in principe geen transport van gevaarlijke stoffen langs woningen of andere kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. De gemeente heeft voor het vervoer van routeplichtige gevaarlijke stoffen over de weg geen routes vastgesteld, omdat het aantal transportbewegingen beperkt is. Aangezien de huidige regelgeving risico's voldoende afdekt, heeft het vaststellen van een routing voor gevaarlijke stoffen voor Barneveld op dit moment geen meerwaarde. Zones rond transportassen, zoals het spoor, de rijkswegen A1 en A30 en buisleidingen, vragen een uitgebreide verantwoording van de gemeente, waarbij gekeken wordt naar de fysieke veiligheid van de burgers. Dat geldt in het bijzonder bij inbreidingslocaties: locaties langs transportassen binnen de bebouwde kom die worden heringericht als woongebieden. Aspecten als zelfredzaamheid en mogelijkheden voor de hulpdiensten zijn daarbij erg belangrijk, evenals een slimme indeling van het ruimtelijk plan om de burgers maximaal te beschermen tegen eventuele effecten van een ongeval op het spoor.

Buitengebied (agrarische en landelijke bedrijven, landbouwgronden, bos, natuurgebied)

Het buitengebied bestaat voornamelijk uit landbouwgronden, agrarische bedrijven, recreatiebedrijven en bos- en natuurgebieden. In het buitengebied streeft de gemeente naar de

aanwezigheid van zo min mogelijk Bevi-inrichtingen. Bestaande bedrijven mogen, onder voorwaarden, onder de bestaande bedrijfsvoering de richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten overschrijden (Geen situaties bekend). Risicoverhogende uitbreiding van bestaande Bevi-inrichtingen wordt in principe niet toegestaan (toename groepsrisico alleen onder voorwaarden mogelijk). De gemeente staat het oprichten van nieuwe Bevi-inrichtingen in het buitengebied niet toe. Voor deze bedrijven is bedrijventerrein Harselaar-Zuid de aangewezen locatie. Slechts in het geval van het oprichten van een LPG-tankstations in het buitengebied, zal het gemeentebestuur de afweging maken deze toch in het buitengebied te plaatsen, omdat het hier specifiek gaat om een inrichting die gebonden is aan locatie en infrastructuur. Daarmee wordt (vrijwel) iedere toename van het groepsrisico in het buitengebied of aangrenzende woonwijken voorkomen. Tevens kan de ruimtelijke ontwikkeling in het buitengebied dan geen frustrerende hinder ondervinden van onverwachte nieuwe risico's.

3.2.1 Plaatsgebonden risico

Volgens het wettelijke kader geldt het volgende minimum veiligheidsniveau voor het plaatsgebonden risico:

- Er mogen vanaf 2010 nergens situaties voorkomen waarbij kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} -contour van een bedrijf of transportader liggen.
- Bij tussentijdse wijzigingen bij een (stationaire) risicobron mag de risicosituatie voor kwetsbare objecten liggend binnen de PR 10^{-6} -contour niet verslechteren.

In Barneveld betreft dit voor inrichtingen het bedrijf Denka international. De vergunning van dit bedrijf is inmiddels zodanig aangepast dat voldaan moet worden aan de te stellen eis in 2010. Voor de transportaders zijn we afhankelijk van de gegevens uit het basisnet dat nog niet definitief door het Rijk is opgesteld.

Naast deze minimeisen gelden de volgende aanvullende normen, gedifferentieerd naar de verschillende gebiedstypen:

- ☐ **Ambitieniveau Woonlocaties**
 - Binnen de woongebieden mogen ook beperkt kwetsbare objecten, waarvoor richtwaarden gelden in plaats van grenswaarden, niet binnen de PR 10^{-6} -contour van een bedrijf of transportader liggen.
- ☐ **Ambitieniveau Zones rondom transportassen**
 - Binnen de zones rondom transportassen mogen ook bestaande beperkt kwetsbare objecten, waarvoor richtwaarden gelden in plaats van grenswaarden, gevestigd zijn. Nieuwe beperkt kwetsbare objecten mogen niet binnen de PR 10^{-6} -contour van een bedrijf of transportader liggen.
 - Voor bestaande situaties wordt ernaar gestreefd de risico's voor beperkt kwetsbare objecten liggend binnen de PR 10^{-6} -contour zoveel als mogelijk te beperken.
- ☐ **Ambitieniveau recreatiegebieden**
 - Beperkt kwetsbare objecten, waarvoor richtwaarden gelden in plaats van grenswaarden, mogen in nieuwe situaties niet binnen de PR 10^{-6} -contour van een bedrijf of transportader liggen.
 - Voor bestaande situaties wordt ernaar gestreefd de risico's voor beperkt kwetsbare objecten liggend binnen de PR 10^{-6} -contour zoveel als mogelijk te beperken.
- ☐ **Ambitieniveau Bedrijventerreinen**
 - Beperkt kwetsbare objecten, waarvoor richtwaarden gelden in plaats van grenswaarden, mogen binnen de PR 10^{-6} -contour van een bedrijf of transportader liggen.
- ☐ **Ambitieniveau Buitengebied**
 - Overschrijding van de richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten is niet wenselijk, maar wordt in bestaande situaties toegestaan. Oprichten van nieuwe Bevi-bedrijven in het buitengebied is niet toegestaan. Een bestuurlijke afweging zal alleen gemaakt worden in het geval van een LPG-tankstation.

3.2.2 Groepsrisico

Uitgangspunt is dat er altijd een groepsrisicoverantwoording moet plaatsvinden indien er een besluit wordt genomen waarbij (beperkt) kwetsbare objecten zijn gelegen binnen het invloedsgebied van gevaarlijke inrichtingen of transportroutes.

- Barneveld stelt ten behoeve van de verantwoordingsplicht van het GR – alvorens de procedure voor het opstellen of wijzigen van een bestemmingsplan of milieuvergunning verder te doorlopen – de regionale brandweer in staat te adviseren over de aspecten zelfredzaamheid¹², mogelijkheden voor de hulpverlening en beheersbaarheid van calamiteiten. Dit is vastgelegd in werkafspraken.
- ☐ **Ambitieniveau *Woonlocaties***
 - Overschrijding van de oriëntatiewaarde van het GR wordt niet geaccepteerd.
 - Een toename van het groepsrisico wordt alleen onder voorwaarden geaccepteerd. De voorwaarden worden strenger naarmate het groepsrisico de oriëntatiewaarde dichterbij komt.
- ☐ **Ambitieniveau *Zones rondom transportassen***
 - Overschrijding van de oriëntatiewaarde van het GR is alleen bij bestaande situaties acceptabel (althoewel niet wenselijk) en in nieuwe situaties slechts acceptabel bij zwaarwegende motieven.
 - Een toename van het groepsrisico wordt alleen onder voorwaarden geaccepteerd. De voorwaarden worden strenger naarmate het groepsrisico groter is.
- ☐ **Ambitieniveau *recreatiegebieden***
 - Overschrijding van de oriëntatiewaarde van het GR is niet acceptabel.
 - Een toename van het groepsrisico wordt alleen onder voorwaarden geaccepteerd. De voorwaarden worden strenger naarmate het groepsrisico de oriëntatiewaarde dichterbij komt.
- ☐ **Ambitieniveau *Bedrijventerreinen***
 - De oriëntatiewaarde van het GR is richtinggevend. De gemeente kan hier gemotiveerd van afwijken. Indien noodzakelijk voor het in stand houden van de industriële activiteiten, zal de gemeente een verhoging van het groepsrisico onder voorwaarden toestaan.
- ☐ **Ambitieniveau *Buitengebied***
 - Toename van het groepsrisico is slechts beperkt toegestaan.

¹² Zie voor een toelichting de lijst van gebruikte begrippen in bijlage 1.

	Overschrijding grenswaarde PR (10^{-6}) voor kwetsbare objecten	Overschrijding richtwaarde PR (10^{-6}) voor beperkt kwetsbare objecten	Overschrijding oriëntatiewaarde (OW) Groepsrisico (GR)	Toename Groepsrisico (GR)
Woonlocaties ¹³	Niet acceptabel	Niet acceptabel	Niet acceptabel	Acceptabel onder voorwaarden
Bedrijventerreinen ¹⁴	Niet acceptabel	Acceptabel onder voorwaarden	Acceptabel onder voorwaarden	Acceptabel onder voorwaarden.
Recreatiegebieden	Niet acceptabel	Alleen voor bestaande situaties acceptabel	Niet acceptabel	Acceptabel onder voorwaarden.
Zones rondom transportassen	Niet acceptabel	Alleen voor bestaande situaties acceptabel ¹⁵	Voor bestaande situaties acceptabel. Voor nieuwe situaties slechts acceptabel bij zwaarwegende motieven ¹⁶ .	Acceptabel onder voorwaarden.
Buitengebied	Niet acceptabel	Niet wenselijk Alleen voor bestaande situaties acceptabel	Niet acceptabel	Acceptabel onder voorwaarden

¹³ Woningen en kantoren binnen woonlocaties

¹⁴ Kantoren op bedrijventerreinen vallen hier onder

¹⁵ Bestaande situaties met beperkt kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} -contour zijn niet wenselijk moeten op termijn worden beëindigd.

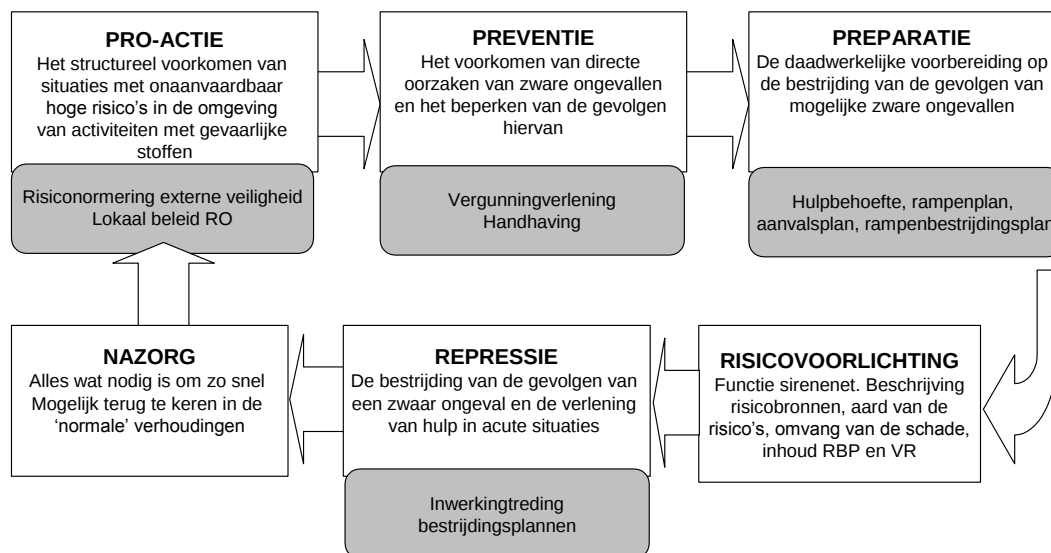
¹⁶ Gemeente Barneveld zal blijvend streven naar een situatie waarbij het groepsrisico onder de oriëntatiewaarde ligt.

De in deze beleidsvisie geformuleerde ambities kunnen alleen gerealiseerd worden als daarvoor de goede maatregelen genomen worden en het juiste instrumentarium aanwezig is. In dit hoofdstuk wordt uiteengezet op welke wijze de visie en de ambities van de gemeente Barneveld worden omgezet in acties.

4.1 Benodigde maatregelen

Voor het realiseren van het gewenste veiligheidsniveau moet een aantal maatregelen worden getroffen. Zo moeten bestaande, uit de risico-inventarisatie bekende knelpunten worden aangepakt en moet ervoor worden gezorgd dat in toekomstige situaties geen knelpunten worden veroorzaakt (paragraaf 4.1.1 en 4.1.2). Daarnaast is het van groot belang dat, in het geval dat er toch een ongeval met gevaarlijke stoffen plaatsvindt, de rampenbestrijdingsorganisatie goed is voorbereid en uitgerust om de gevolgen van een ongeval te bestrijden (paragraaf 4.1.3). De infrastructuur dient voldoende mogelijkheden te bieden voor effectief optreden van hulpdiensten (bv. vermijden van doodlopende wegen en van twee zijden toegankelijk maken van een gebied). Daarbij moet wel worden opgemerkt dat het treffen van maatregelen om de risico's te beheersen en een goed voorbereide rampenbestrijding niet inhoudt dat er geen risico's meer overblijven. Deze blijven bestaan, maar risico's en de gevolgen daarvan kunnen zoveel mogelijk worden beperkt.

In **Figuur 1** is weergegeven hoe de rampenbestrijding en de voorbereiding daarop is georganiseerd. De beleidsvisie externe veiligheid richt zich hoofdzakelijk op de eerste vier schakels in de veiligheidsketen (pro-actie tot en met risicovoorlichting).

Figuur 1 Veiligheidsketen

4.1.1 Pro-actie

Het externe veiligheidsbeleid is er uiteindelijk op gericht om op een structurele wijze situaties te voorkómen waarbij sprake is van onaanvaardbare veiligheidsrisico's, oftewel knelpunten. Hier ligt dan ook een belangrijke rol voor de ruimtelijke ordening en voor verkeer en vervoer (routing) binnen de gemeente. Met een adequaat ruimtelijk beleid kunnen nieuwe knelpunten worden voorkómen.

Hierna worden ambities gedefinieerd. Om de ambities waar te kunnen maken, is het van belang dat de ambities worden vertaald in ruimtelijke plannen. Deze verankering is een aandachtspunt. Een aantal beleidsaspecten is generiek en onafhankelijk van het ambitieniveau. Zij dienen gewaarborgd te zijn in bestemmingsplantrajecten.

□ Risiconormering externe veiligheid: generieke aspecten in bestemmingsplan- en bouwtrajecten

- De gemeente zorgt voor verankering van de verantwoording plaatsgebonden risico's voor (beperkt) kwetsbare objecten door deze op te nemen in de bestemmingsplannen.
- Bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen vindt afstemming plaats met de hulpverleningsdiensten (brandweer, politie, GHOR¹⁷) om de mogelijkheden voor de indeling van het plangebied en de hulpverlening bij calamiteiten zoveel mogelijk te optimaliseren. Daarbij worden onder meer de bereikbaarheid en ontsluiting van het gebied voor brandweerauto's en bluswatervoorzieningen vastgelegd. Met betrekking tot vluchtroutes betekent dit dat de inrichting van het openbare terrein zodanig moet zijn dat mensen redelijkerwijs in staat zijn zichzelf op eigen kracht in veiligheid te brengen en automatisch de juiste vluchtroute kiezen. Er wordt schriftelijk vastgelegd waar bedrijven en/of transporten die een risico kunnen veroorzaken worden gesitueerd en hoe wordt gewaarborgd, dat kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten hiertegen worden beschermd.
- Bij het ontwerp van gebouwen waarin zich veel mensen tegelijkertijd bevinden, beoordeelt de gemeente of de in- en uitgangen overeenkomen met de vluchtroutes voor het gebied. In overleg met de brandweer wordt bepaald of voldoende (nood) in- en uitgangen aanwezig zijn, detectiesystemen werken en kleine blusmiddelen ingezet worden, waardoor de zelfredzaamheid op een voldoende hoog plan wordt gebracht. Daarnaast wordt in overleg met de brandweer bepaald of voldoende beschermende (constructieve) maatregelen aan de gebouwen zijn genomen om effecten voor personen binnen de gebouwen te minimaliseren, zoals een voldoende dikte en lektheid van de muren.
- De vestiging van nieuwe Bevi-inrichtingen of de uitbreiding van het EV-risico van bestaande, is alleen toegestaan binnen het daartoe aangewezen bedrijventerrein Harselaar -zuid.

Verankering verantwoording Groepsrisico (en -reductie) in het RO-proces

- De gemeente zorgt voor verankering van de verantwoording van het groepsrisico voor (beperkt) kwetsbare objecten door deze op te nemen in de bestemmingsplannen. Hierbij streven wij naar het realiseren van een zo klein mogelijk groepsrisico door RO-maatregelen. Het resterende groepsrisico wordt verantwoord.
- Bij het maken van bestemmingsplannen voor nieuwe ontwikkelingen onderzoekt de gemeente Barneveld de externe veiligheidssituatie. In een vroegtijdig stadium wordt, na overleg met de (regionale) brandweer, schriftelijk vastgelegd waar transporten die een risico kunnen veroorzaken worden gesitueerd en hoe wordt gewaarborgd, dat kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten hiertegen worden beschermd.
- Bij het maken van bestemmingsplannen voor nieuwe ontwikkelingen en in wijzigingsplannen tracht de gemeente het groepsrisico zoveel mogelijk te reduceren. Reductie van het groepsrisico kan door het treffen van:
 1. Bronmaatregelen, zoals het saneren van de risicovolle activiteit.
 2. Schadebeperkende maatregelen in de sfeer van ruimtelijke ordening, zoals bijvoorbeeld het schuiven met personendichtheden (hogere bebouwingsdichtheden verder van de bron af).

Bij het maken van bestemmingsplannen voor nieuwe ontwikkelingen tracht de gemeente het groepsrisico in eerste instantie zoveel mogelijk te reduceren door het treffen van bronmaatregelen.

- Wanneer reductie van het groepsrisico(-toename) niet mogelijk is, motiveert de gemeente waarom de ontwikkeling toch gewenst is en waarom alternatieven niet mogelijk zijn. Daarnaast wordt aangegeven hoe de veiligheidssituatie zoveel mogelijk kan worden verbeterd.
- Waar een toename van het GR is toegestaan, wegen de voorwaarden die hieraan gesteld

¹⁷ Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen

worden zwaarder naarmate het niveau van het GR hoger is of zal worden.

- De gemeente legt in alle gevallen waarbij (beperkt) kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit of transportroute van gevaarlijke stoffen komen te liggen, een groepsrisicoverantwoording af.

4.1.2 Preventie

Wordt bij pro-actie ingezet op het voorkómen van knelpuntsituaties door het ruimtelijk scheiden van risicobron en gevoelige bestemmingen, bij preventie wordt ingezet op het voorkómen van de directe oorzaken van ongevallen met gevaarlijke stoffen en het beperken van de gevolgen daarvan. Daarbij vormen vergunningverlening en handhaving de geschikte instrumenten.

Een aantal beleidsaspecten is generiek en onafhankelijk van het ambitieniveau van een gemeente.

☐ Generiek

- Om de risico's op het ontstaan van calamiteiten zoveel mogelijk te beperken worden door de gemeente in de milieuvergunningen van risicovolle bedrijven risicobeperkende voorschriften opgenomen.
- In gevallen waarin de vergunningvoorschriften niet adequaat worden nageleefd, worden door de gemeente handhavende maatregelen opgelegd.
- In de vergunningvoorschriften voor inrichtingen (buiten bedrijventerreinen) gaat de gemeente Barneveld uit van het BBT-principe (Beste Beschikbare Technieken), om een zo veilig mogelijke omgeving voor de inwoners te bewerkstelligen.
- De gemeente raadpleegt de (regionale) brandweer bij het opstellen van de vergunningvoorschriften over de risico's van de inrichting¹⁸.
- In de vergunningvoorschriften voor bedrijven op bedrijventerreinen wordt uitgegaan van de wettelijke minimeisen aan de veiligheidsvoorschriften.
- Bij nieuwvestiging van bedrijven streeft de gemeente er naar een milieuvergunning te verlenen waarbij de PR 10⁻⁶-contour niet buiten de inrichtingsgrens ligt.
- Om te voorkomen dat nieuwe knelpunten ontstaan is het van belang om risiconormeringen concreet vast te leggen in de milieuvergunningen. Zo is bijvoorbeeld de doorzet van LPG in de vergunningen van de afgiftestations inmiddels vastgelegd. Hiermee wordt de maximaal te benutten 'risicoruimte' inzichtelijk en kan ruimtelijke planvorming hier op gebaseerd worden (en omgekeerd).

4.1.3 Preparatie

Met voorgaande stappen zet de gemeente in op het zoveel mogelijk verkleinen van de kans dat zich een ongeval met gevaarlijke stoffen voordoet. Toch is er altijd sprake van een restrisico. Vanuit de gedachte dat een ongeval nooit helemaal te voorkómen is, zal ook moeten worden ingezet op een degelijke voorbereiding op de bestrijding van de gevolgen van ongevallen om calamiteiten te voorkomen.

Rampenbestrijding

Bij de bestrijding van een ramp is de burgemeester (of regionaal coördinerend burgemeester) verantwoordelijk voor het goed laten verlopen van de bestrijding van de (gevolgen van de) ramp. Daarbij wordt hij/zij ondersteund door de hulpverleningsdiensten:

- Brandweer
- Geneeskundige diensten
- Politie
- Gemeentelijke diensten
- Andere diensten

Regionaal beheersplan rampenbestrijding

In het regionaal beheersplan, dat wordt opgesteld door de regionale brandweer Gelderland Midden in samenwerking met de gemeenten en de hulpdiensten, wordt het beleid ten aanzien van de

¹⁸ Betreft alleen de externe veiligheidsaspecten en niet de brandveiligheidsaspecten. Deze worden door de gemeentelijke brandweer beoordeeld.

multidisciplinaire voorbereiding van de rampenbestrijding beschreven. De waarborging van de kwaliteit van de rampenbestrijdingsorganisatie en de daarvoor benodigde capaciteit worden hierin vastgelegd.

Rampenplan

- De gemeente beschikt over een, door het college van B&W vastgesteld gemeentelijk rampenplan, waarin de risico's en de gevolgen daarvan zijn geanalyseerd. Het rampenplan wordt minimaal eens in de vier jaar geactualiseerd, of zoveel eerder als noodzakelijk is.
- Burgemeester en wethouders dienen ervoor te zorgen dat ten minste eenmaal per drie jaar een oefening plaatsvindt, waarbij het rampenbestrijdingsplan voor de inrichting op juistheid, volledigheid en bruikbaarheid moet worden getoetst. Degene die de inrichting drijft, waarop het rampenbestrijdingsplan betrekking heeft, wordt over deze oefening ingelicht. Op basis van de resultaten van de oefening wordt bekeken of het rampenbestrijdingsplan aangepast moet worden.

Rampbestrijdingsplannen

- Voor ongevallen die wat betreft plaats, aard, omvang en gevolgen voorspelbaar zijn, zijn of worden door de brandweer rampbestrijdingsplannen opgesteld. Hierin is o.a. aandacht voor bluswatervoorziening, bereikbaarheid, dekkingsplan en alarmering.
- Voor bedrijven die op grond van het Besluit Rampbestrijdingsplannen Inrichtingen (BRI) hiervoor zijn aangewezen wordt een rampenbestrijdingsplan vastgesteld.
- Bedrijven die vallen onder het BRZO 1999 dienen preventiebeleid op te stellen en een Veiligheid Beheer Systeem in te voeren. De zwaardere BRZO bedrijven (in Barneveld niet meer aanwezig) dienen daarnaast een veiligheidsrapport (VR) en/of preventiebeleid zware ongevallen te maken. Het VR is een openbaar rapport en wordt door de gemeente, Arbeidsinspectie en de brandweer gebruikt om de naleving van de eisen in de BRZO 1999 regelgeving te controleren door middel van inspecties. Op dit moment hebben wij geen inrichtingen die onder dit regime vallen.

Aanvalsplan en bereikbaarheidskaart

- De brandweer zorgt tenminste voor bereikbaarheidskaarten of een aanvalsplan voor alle inrichtingen die een risico kunnen veroorzaken. De brandweer beoordeelt of een bereikbaarheidskaart of een aanvalsplan nodig is.

4.1.4 Risicocommunicatie

Effectieve risicocommunicatie heeft een *hoog realiteitsgehalte*, creëert *bewustwording* en biedt van daaruit *handelingsperspectief*. Het is daarom van groot belang om risicocommunicatie in een vroegtijdig stadium te starten teneinde burgers en ondernemers deelgenoot te maken van de risico's en hoe men daar adequaat mee kan omgaan.

De gemeente stelt op dit moment in regionaal verband een regionaal meerjarenbeleidsplan en uitvoeringsprogramma voor de risicocommunicatie op (planning gereed najaar 2008). Hierin wordt een gezamenlijke (communicatie)visie en strategie voor onze veiligheidsregio geformuleerd. Alle regiogemeenten dienen te voldoen aan een minimumcommunicatieniveau en kan daar bovenop dan kiezen voor een pluspakket aan communicatieactiviteiten. De gemeente werkt samen met brandweer, politie en de geneeskundige hulpdiensten volop om de risico's zo klein mogelijk te houden. De strategie richt zich op het vergroten van kennis (via schriftelijke informatie) over wat iemand kan doen bij welk type crisis en het bevorderen van een positieve houding t.a.v. zelfredzaamheid. Daarnaast zal waarschijnlijk ook ingezet worden op informatiebijeenkomsten waar risicobron en gemeente samen omwonenden voorlichten over de aanpak en wat bewoners zelf kunnen doen.

Heldere en open communicatie van risico's aan burgers

- Deze beleidsvisie externe veiligheid wordt openbaar gemaakt.
- Op de gemeentelijke website worden kaarten geplaatst waarop de risicobronnen in de gemeente staan weergegeven. Er is gebruik gemaakt van de bestaande provinciale risicokaarten en het risicoregister gevaarlijke stoffen (RRGS). Tevens wordt de beleidsvisie hierop geplaatst wanneer deze is vastgesteld.
- Bij de gemeente kunnen burgers en bedrijven die vragen hebben over risico's terecht bij de gemeentelijke balie.
- De gemeente zal met bedrijven en andere betrokkenen (zoals GHOR, brandweer en politie) constructief en effectief communiceren, ook ten aanzien van 'andere' risico's (niet gericht op externe

veiligheid, zoals overstromingen). Van belang is dat alle benodigde informatie beschikbaar is en actueel blijft.

4.1.5 Repressie

Repressie is de actie zelf: het redden van slachtoffers, het blussen van branden, het verlenen van hulp, het meten van de concentratie van gevaarlijke stoffen en de bestrijding van de gevolgen van een ongeval met gevaarlijke stoffen in het algemeen, inclusief het beschermen van het milieu. Hierbij is een goede samenwerking tussen de betrokken hulpdiensten van belang.

- De gemeente zorgt bij het bestrijden van een calamiteit voor de coördinatie van de verschillende bestrijdingsacties.

4.1.6 Nazorg

De laatste, belangrijke schakel in de veiligheidsketen heet nazorg. Men spreekt wel van "de ramp na de ramp" als de nazorg niet goed is geregeld. Het gaat hier om zorg voor slachtoffers (werknemers en burgers) en hulpverleners, zodat de geestelijke schade na wat men heeft doorgemaakt, beperkt blijft. Maar nazorg betreft ook het herstellen van de normale situatie, dus het afwickelen van schade en het er voor zorgen dat gedupeerden zo snel mogelijk hun oude leven weer kunnen oppakken. Onder nazorg wordt tenslotte verstaan het evalueren van de inzet van de hulpverleners, om te leren van de ervaringen.

Deelplan 25 van het gemeentelijk rampenplan bevat een draaiboek voor nazorg. Het doel hiervan is "het verlenen van de noodzakelijke hulp aan directe en indirecte slachtoffers en bij de hulpverlening betrokken personen ter voorkoming en ter opheffing van acute en/of blijvendeschade op geestelijk, lichamelijk en maatschappelijk terrein".

Bij de uitvoering van de nazorg gaat het vooral om:

1. *voorkomen vervolgramp*
(met name: indammen gezondheids- en milieurisico's, analyseren oorzaken, overweging besluitvormingsstructuur, voorlichting en participatie bevolking)
2. *op gang brengen dagelijks leven*
(met name: openbaar vervoer, gas/elektra, drinkwater, wegen, telecommunicatie, centrale antenne, vuilnisophaal, postbezorging, distributie)
3. *medische en sociale zorg*
(met name: sociale zorg voor slachtoffers, nabestaanden en hulpverleners)
4. *behandeling schadeclaims*
(met name: beperking vervolgschade, overleg over procedure schadebehandeling, vergoeding kosten gemeente, fondswerving).
5. *huisvesting/wederopbouw*
(met name: tijdelijke huisvesting, behandeling wederopbouwvraag).

- Nazorg is onderdeel van rampenbestrijdingsplannen en van het gemeentelijk rampenplan (deelplan 25).
- De burgemeester zorgt na elke rampbestrijding voor een evaluatie van de bestrijdingsacties en de coördinatie daarvan. Hij zorgt bij tekortkomingen voor een plan van aanpak om deze in de toekomst te voorkomen.

5 INSTRUMENTEN EN MIDDELEN

Ter ondersteuning van het externe veiligheidsbeleid is een aantal zaken benodigd. Het gaat naast de inzet van diverse instrumenten om het creëren van de juiste organisatorische condities en inzet van benodigde middelen.

5.1 Instrumenten

- De gemeente inventariseert periodiek (jaarlijks) de risicobronnen (bedrijven, transport) en de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de beschikbare instrumenten, zoals de provinciale risicokaart en het RRGs.
- De gemeente maakt gebruik van de signaleringskaart van de provincie Gelderland. Daarop zijn personendichtheden weergegeven in combinatie met de risicobronnen en kwetsbare objecten. Hierop kunnen geprojecteerde woningbouwgebieden en/of bedrijventerreinen worden weergegeven. De signaleringskaart geeft snel een indruk van (potentiële) probleemlocaties op het gebied van externe veiligheid. De kaart wordt periodiek bijgewerkt. Tevens zal in de toekomst gebruik gemaakt gaan worden van de milieumonitor Harselaar (nu in ontwikkeling).
- Opgestelde plannen voor rampenbestrijding worden periodiek geoefend met de (gemeentelijke) brandweer.
- Risicocommunicatie vindt plaats door burgers pro-actief te informeren. Voor de uitvoering van de risicocommunicatie wordt een strategische planning uitgewerkt.

5.2 Benodigde middelen

Voor uitvoering van de externe veiligheidstaken zijn ten slotte ook personele en financiële middelen benodigd. De inzet van personele en financiële middelen is afhankelijk van het ambitieniveau en de grootte van de problematiek in de gemeente. Wanneer knelpunten met hoge urgentie opgelost dienen te worden zal dit inzet van financiële middelen met zich meebrengen, zoals het opkopen van gronden etc. Middelen zijn nodig voor:

- Actualisatie risicokaarten en milieumonitor Harselaar (later: milieumonitor Barneveld)
- Interne advisering bij planvorming, actualisatie/opstellen bestemmingsplannen en bij vergunningaanvragen
- Actualiseren bestemmingsplannen i.h.k.v. externe veiligheid
- Oefeningen rampenplan/rampenbestrijdingsplannen
- In geval van (het ontstaan van) een saneringslocatie moet rekening gehouden worden met claims voor planschade of saneringskosten.

BIJLAGE 1

Lijst van Begrippen

Aanvalsplan

Een aanvalsplan is bedoeld voor de brandweer. Daardoor zijn bij een brand of een ongeval direct de belangrijkste gegevens bij de hand. Een aanvalsplan geeft informatie over de plaats van gevaarlijke stoffen en installaties, over vluchtwegen en toegangen, over brandscheidingen, e.d.. In aanvalsplannen wordt meestal gebruikgemaakt van plattegronden; soms kan worden volstaan met eenvoudig kaartje (bereikbaarheidskaart). Op grond van de Arbowet moeten bepaalde bedrijven zelf ook over een bedrijfsnoodplan beschikken. In sommige gevallen zijn aanvalsplannen en bedrijfsnoodplannen niet voldoende en moet er volgens de wet Rampen en zware ongevallen, een rampbestrijdingsplan worden gemaakt.

Bestaande situaties

Een op het tijdstip van inwerkingtreding van het BEVI:

- geldende Wm-vergunning;
- vastgesteld bestemmingsplan of vrijstellingsbesluit op grond waarvan de bouw of vestiging van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten is toegelaten;
- aanwezige kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.

Zie ook nieuwe situaties.

Bevoegd gezag

Het bevoegd gezag is de overheidsorganisatie die verantwoordelijk is voor de naleving van bepaalde wetgeving. In de regel is de gemeente of de provincie het bevoegd gezag, maar een waterschap of een ministerie kunnen ook bevoegd gezag zijn. Deze verantwoordelijkheid kan bestaan uit het afgeven van vergunningen, maar ook uit handhaving en het vaststellen van een bestemmingsplan. Dat is zorgen dat de regels worden nageleefd. Beheerders van (water)wegen, concessiehouders van buisleidingen en bedrijven zijn echter op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor de veiligheid en het naleven van de regels.

BRZO-inrichting

In het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 1999) staan criteria die aangeven welke bedrijven een risico van zware ongevallen hebben. Dit hangt samen met de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. Voor deze bedrijven gelden strengere regels dan normaal. Er wordt binnen de groep BRZO-bedrijven nog onderscheid gemaakt tussen een zware en een lichtere categorie. De lichtere categorie wordt ook wel PBZO (preventiebeleid zware ongevallen)-bedrijven genoemd, omdat ze een preventiebeleid moeten hebben en een veiligheidsbeheersysteem (VBS). Voor bedrijven van de zware categorie geldt dit ook, maar deze moeten tevens een risicoanalyse uitvoeren en een veiligheidsrapport (VR) opstellen. Die bedrijven worden daarom ook wel VR(plichtige)-bedrijven genoemd.

Effect

De effecten ten gevolge van:

- explosie: het ontstaan van een drukgolf en/of warmtestraling;
- brand;
- toxisch: gevaar van vergiftiging door giftige gassen of dampen.

Effectgebied

Het effectgebied van een risicobron geeft aan tot op welke afstand er directe

gezondheidseffecten kunnen zijn als er een ernstig ongeval bij de risicobron plaatsvindt.

De kans dat een ongeluk gebeurt, is in het effectgebied niet verrekend. Dat is het belangrijkste verschil met risicocontouren.

Explosie

Een explosie of ontploffing geeft een korte maar krachtige drukgolf en een kortdurende, hevige warmtestraling. Dit zijn de belangrijkste veroorzakers van letsel bij mensen in de buurt van een explosie. Ook brokstukken als bijvoorbeeld glasscherven, die door de drukgolf rondvliegen, kunnen levensgevaarlijke verwondingen veroorzaken. Explosies kunnen optreden bij:

- brandbaar gas: bijvoorbeeld aardgas, propaan, butaan of LPG;
- sommige vluchtige vloeistoffen;
- patronen en andere munitie;
- professioneel en consumentenvuurwerk;
- sommige producten, zoals geconcentreerde kunstmest;
- stof van bijvoorbeeld voedingsmiddelen, graan of hout.

Geprojecteerd object

Nog niet aanwezig object dat op grond van het vigerende bestemmingsplan toelaatbaar is.

Gevaarlijke stoffen

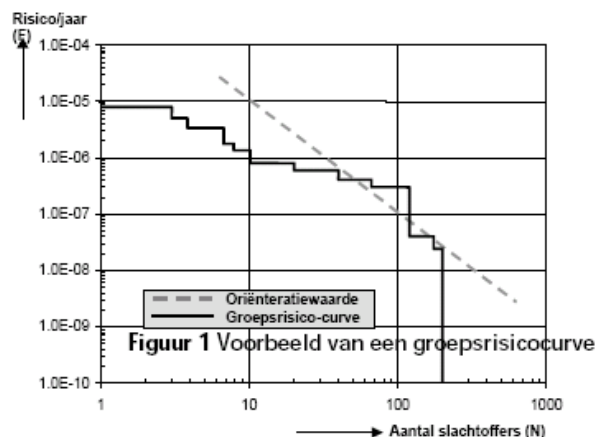
Gevaarlijke stoffen zijn stoffen waarvan het gebruik, het transport of de opslag, risico's met zich meebrengt. Het kan gaan om explosiegevaar, brand, giftigheid of radioactiviteit. De gevaren zijn vaak de keerzijde van nuttige eigenschappen van die stoffen. Het zijn vaak brandstoffen, of grondstoffen voor nuttige producten zoals medicijnen, kunststoffen en kunstmest of hulpstoffen die voor allerlei doeleinden worden gebruikt, bijvoorbeeld voor koelen, reinigen of conserveren. Daarnaast kan het ook om afvalstoffen gaan.

Grenswaarde

Grenswaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer. Van een grenswaarde mag niet worden afgeweken.

Groepsrisico (GR)

Cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is. Anders gezegd geeft het groepsrisico weer wat de kans is op het overlijden van een groep personen ten gevolge van een ongeval bij een bedrijf. Voor het groepsrisico is geen grenswaarde vastgesteld. Wel is er de zogeheten oriëntatiewaarde, deze dient door het bevoegde gezag (de vergunningverlener, zijnde de provincie of de gemeente) te worden gehanteerd bij de overwegingen omtrent het groepsrisico. Deze oriëntatiewaarde is de kans op een ongeval met 10 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-5} per jaar, met de kans op een ongeval met 100 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-7} per jaar en met de kans op een ongeval met 1000 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-9} per jaar. Hieronder is een FN-diagram weergegeven met daarin als voorbeeld een FN-curve en tevens de oriëntatiewaarde.

Inrichting

Het woord inrichting komt onder andere uit de Wet milieubeheer. Het betreft bedrijven die vallen onder een AMvB ex. 8.40 van de Wet milieubeheer of inrichtingen waarvoor een milieubeheervergunning noodzakelijk is.

Invloedsgebied

Gebied waarin volgens bij regeling van de minister vast te stellen regels personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Het invloedsgebied voor het groepsrisico bij bedrijven is het gebied tot de 1% letaliteitsgrens, behalve voor LPG-tankstations, waar de grens van het invloedsgebied op 150 meter is gesteld. Deze 1%-letaliteitsgrens geeft de afstand aan van de risicovolle inrichting of transportroute tot een punt waarbij een daar aanwezige persoon nog een kans van 1% heeft om te overlijden ten gevolge van een ongeval binnen die inrichting. Het invloedsgebied voor het groepsrisico langs transportroutes is 200 meter rondom de weg, het water en het spoor en 30 meter rondom de ondergrondse aardgasleiding.

Kans op dodelijke slachtoffers

Bij het externe veiligheidsbeleid wordt gesproken over risico's. Hierbij gaat het om de kans dat er een ongeval gebeurt waarbij het effect is dat er dodelijke slachtoffers kunnen vallen. Het gaat hierbij om slachtoffers die direct en binnen 2 à 3 weken overlijden ten gevolge van dat ongeval. Naast het effect dat er dodelijke slachtoffers kunnen vallen, kunnen er ook veel gewonden zijn.

Het effectgebied van een risicobron geeft aan tot op welke afstand er directe gezondheidseffecten kunnen zijn als er een ernstig ongeval bij de risicobron plaatsvindt. De effectbenadering is dan ook vooral van belang bij de repressietaak van de hulpverleningsdiensten, want het geeft het gebied aan waarbinnen zij moeten optreden. Over het algemeen kan het aantal gewonden worden gekoppeld aan het aantal dodelijke slachtoffers, aangezien met het beperken van de kans op dodelijke slachtoffers tevens de kans op gewonden wordt verkleind. Ook de voorbereiding op en de bestrijding van de effecten van een ongeval en de nazorg hebben zowel betrekking op gewonden als op dodelijke slachtoffers.

Zie verder bij plaatsgebonden risico en bij risicocontour.

Kwetsbaar object en beperkt kwetsbaar object

Zie bijlage 3.

Nieuwe situaties

Het betreft situaties ná inwerkingtreding van het BEVI (27 oktober 2004):

- het oprichten van een inrichting;
- het veranderen van een bestaande inrichting waarvoor een milieuvergunning nodig is en waarbij de verandering nadelige gevolgen heeft voor het Plaatsgebonden Risico;
- een bestemmingsplan dat wordt vastgesteld of herzien (inclusief de goedkeuring ervan);
- een vast te stellen wijzigings-, uitwerkings- of vrijstellingsbesluit en de in verband daarmee af te geven verklaring van geen bezwaar;
- besluiten die betrekking hebben op vervangende nieuwbouw en opvulling van gaten binnen aaneengesloten bebouwing in bestaand stedelijk gebied.

Zie ook bestaande situaties.

Ontruimingsplan

Een ontruimingsplan geeft aan hoe een ontruiming van een gebouw of een terrein moet plaatsvinden. De overheid eist in bepaalde gevallen een ontruimingsplan van bedrijven. Het gaat daarbij uiteraard om de veiligheid van groepen mensen die aanwezig kunnen zijn.

Oriëntatiewaarde

Betreft een toetsingswaarde (die het karakter heeft van een oriëntatiewaarde), waarvan het bevoegd gezag gemotiveerd mag afwijken. Een oriëntatiewaarde heeft in tegenstelling tot een grens- en richtwaarde geen juridische status.

PBZO-bedrijf

In het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 1999) zijn criteria opgenomen waarmee wordt bepaald welke bedrijven een risico van zware ongevallen met zich meebrengen. Onderscheid wordt gemaakt tussen BRZO-bedrijven van de zware en de lichte categorie. Deze lichte categorie wordt ook wel 'PBZO-bedrijven' genoemd. Bedrijven van de lichte categorie moeten onder andere een 'preventiebeleid zware ongevallen' hebben en een veiligheidsbeheerssysteem.

Plaatsgebonden Risico (PR)

Het plaatsgebonden risico is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft. In het plaatsgebonden risico zijn in het kort twee verschillende kansen verwerkt:

- de kans dat een ramp, zoals het ontsnappen van een gevaarlijke stof, plaatsvindt;
- de kans dat een persoon daadwerkelijk overlijdt als gevolg daarvan.

Deze kans mag maximaal 1 op een miljoen (10^{-6}) per jaar zijn. De norm van 10^{-6} /jr geldt ten aanzien van kwetsbare objecten als grenswaarde, die niet mag worden overschreden, en ten aanzien van beperkt kwetsbare objecten als richtwaarde. Rondom een inrichting of transportmedium bestaat op sommige plaatsen hetzelfde risico. Deze plaatsen kunnen als een lijn (een risicocontour) op een kaart gezet worden.

Ramp

Volgens de Wet rampen en zware ongevallen is een ramp of zwaar ongeval een gebeurtenis:

1. waardoor een ernstige verstoring van de openbare veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad, en
2. waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken

Rampbestrijdingsplan

In een rampbestrijdingsplan legt een gemeente vast welke voorbereidingen zijn getroffen voor de bestrijding van een specifieke ramp of een specifieke soort ramp. De gemeente moet een beleid hebben waarin is bepaald voor welke overige gevallen een rampbestrijdingsplan wordt gemaakt. Het gaat erom dat er een rampbestrijdingsplan komt voor rampen en zware ongevallen waarvan de plaats, de aard en de gevolgen voorzienbaar zijn. Voor sommige risicosituaties is een rampbestrijdingsplan direct wettelijk verplicht. In een rampbestrijdingsplan moet de afstemming met aangrenzende gemeenten en aangrenzende gebieden in buurlanden zijn gewaarborgd.

Rampenplan

Elke gemeente moet een rampenplan hebben. Het rampenplan somt op wat er in een gemeente voor de rampenbestrijding in het algemeen geregeld moet zijn. Het is het 'masterplan' voor de gemeentelijke rampenbestrijding.

Register risicosituaties gevaarlijke stoffen

Het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) is een centraal landelijk register met gegevens over risicosituaties die in Nederland bestaan rond het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Deze gegevens worden beheerd door het RIVM en via internet op een risicokaart gepresenteerd. Daarnaast worden deze gegevens gebruikt in plaatselijke risicokaarten die ook andere risicosituaties tonen.

Richtwaarde

Richtwaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer ten aanzien van het niveau van het plaatsgebonden risico. Van een richtwaarde mag slechts om gemotiveerde redenen worden afgeweken.

Risicobron

De plaatsen waar risico's vandaan (kunnen) komen, worden risicobronnen genoemd. Het betreft hierbij:

- bedrijven waar gevaarlijke stoffen worden gemaakt, gebruikt of opgeslagen;
- routes en pijpleidingen waarover of -door gevaarlijke stoffen worden getransporteerd.

Risicocontouren

Een risicocontour geeft aan hoe hoog in de omgeving de overlijdenskans is door een ongeval met een risicobron. Deze contourlijnen kan men vergelijken met de gewone hoogtelijnen op een kaart: binnen de contour is het risico groter, buiten de contour is het risico kleiner.

Risicokaart

Een risicokaart laat zien waar risicobronnen liggen. Het gaat daarbij om risicobronnen waardoor mensen direct letsel kunnen oplopen. Bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen en andere relevante risico's, zoals overstromingen. In totaal kunnen de risico's van een dertiental verschillende ramptypen op kaart worden getoond. Maar er zijn ook risicokaarten waarop alleen risicosituaties met gevaarlijke stoffen staan.

Route gevaarlijke stoffen

Voor de routing van gevaarlijke stoffen is de Wet vervoer gevaarlijke stoffen van belang. Alle rijkswegen (enkele tunnels onder belangrijke vaarwegen daargelaten) en de meeste provinciale wegen zijn aangewezen als route voor gevaarlijke stoffen. Gemeenten mogen voor de zogenaamde routeplichtige stoffen gemeentelijke wegen binnen hun grenzen aanwijzen waarover deze gevaarlijke stoffen mogen worden vervoerd (en daarbuiten dus niet). Redenen voor routing zijn bijvoorbeeld kwetsbare situaties, zoals dichte bebouwing, de aanwezigheid van een ziekenhuis of de ligging van een waterwingebied. De gemeente kan vervolgens ook vrijstelling verlenen aan bedrijven als deze hiertoe een verzoek indienen.

Transportroute

Transport van gevaarlijke stoffen vindt vooral plaats over de weg, over het water, per spoor en door buisleidingen.

Veiligheidsrapport

De meest gevaarlijke bedrijven die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 1999), moeten een veiligheidsrapport opstellen. In het veiligheidsrapport moet onder andere worden aangetoond dat:

- een preventiebeleid en een veiligheidsbeheerssysteem zijn ingevoerd;
- gevaren zijn geïdentificeerd en doeltreffende maatregelen zijn genomen;
- de installatie en de bedrijfsvoering voldoende veilig en betrouwbaar zijn.

Veiligheidszone

Een door bevoegd gezag bepaalde zone waarbinnen zich geen kwetsbare objecten mogen bevinden.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid geeft aan in welke mate de aanwezigen in staat zijn om zich op eigen kracht in veiligheid te brengen. De zelfredzaamheid kan positief beïnvloed worden door:

- a. de voorzieningen in het gebied waarmee vluchten mogelijk wordt gemaakt (infrastructurele mogelijkheden);
- b. de fysieke mogelijkheden van de aanwezige populatie om te vluchten;
- c. de mate waarin men is voorbereid op de eventuele noodzaak om te vluchten of hiertoe tijdig instructies ontvangt (mentale mogelijkheden).

BIJLAGE 2

Wettelijk kader

Ten aanzien van externe veiligheid zijn diverse normen geformuleerd, overwegend gebaseerd op de Wet milieubeheer. Deze normen geven aan welke veiligheidsrisico's ten hoogste worden geaccepteerd. Burgers mogen voor de veiligheid van hun woonomgeving rekenen op een minimum beschermingsniveau (plaatsgebonden risico). De kans op een groot ongeluk met veel slachtoffers moet expliciet worden afgewogen en verantwoord (groepsrisico). Op basis van de Wet milieubeheer hebben bedrijven (inrichtingen) een milieuvergunning nodig. Daarnaast zijn voor een aantal bedrijven algemene voorschriften van toepassing.

Beleidsrichtlijn opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik

Voor de opslag van munitie voor civiel gebruik is nog geen wetgeving. Voorheen werd de richtlijn van de Commissie voor Preventie van Rampen CPR-7 (uit 1983) gehanteerd voor het aanhouden van veiligheidsafstanden (effectafstanden) voor hoeveelheden explosieven tot 100 kg. Omdat een aantal aspecten in de CPR-7 niet goed was verwerkt, is deze in 1999 ingetrokken. Voor deze opslagsituaties wordt gebruikgemaakt van de beleidsrichtlijn opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik. Het doel van deze circulaire is om meer duidelijkheid te geven over het externe veiligheidsbeleid voor inrichtingen met opslag van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik. Uiteindelijk zal deze richtlijn overgaan in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB).

Besluit risico's zware ongevallen (Brzo)

In dit besluit worden regels gesteld aan bedrijven die gevaarlijke stoffen opslaan of gebruiken om zware ongevallen te voorkomen. Aan de hand van de hoeveelheid gevaarlijke stoffen is er een lage en hoge drempelwaarde ingesteld. Bedrijven die de lage drempelwaarde overschrijden noemen we PBZO-plichtige bedrijven (Preventiebeleid zware ongevallen). Deze moeten een preventiebeleid ontwikkelen en in een PBZO-document vastleggen. Tevens moeten ze een veiligheidbeheersysteem (VBS) invoeren. Bedrijven die boven de hoge drempelwaarde vallen, moeten daarnaast een veiligheidsrapportage (VR) opstellen.

Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi)

Op 27 oktober 2004 is het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen van kracht geworden. In het BEVI zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Het Besluit verplicht het bevoegd gezag op grond van de Wet milieubeheer en Wet op de ruimtelijke ordening afstand te houden tussen gevoelige objecten en risicovolle bedrijven. Tevens beperkt het besluit het totale aantal personen dat zich in de directe omgeving van een risicovol bedrijf mag bevinden. Gemeenten en provincies moeten de normen uit het besluit naleven bij het opstellen en wijzigen van bestemmingsplannen en bij het verlenen van milieuvergunningen. Tevens moet de brandweer om advies worden gevraagd. Afstemming tussen de drie taakvelden ruimtelijke ordening, milieu en rampenbestrijding is zodoende van groot belang.

Besluit Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS)

Inventarisatie van risicorelevante bedrijven is verplicht in kader van het RRGS. De resultaten zijn opgenomen in de RRGS website (www.risicoregister.nl). Het besluit is echter bij het ter perse gaan van de Blauwdruk nog in concept en nog niet van kracht.

Buisleidingen

Sinds maart 2005 is het ministerie van VROM verantwoordelijk voor het beleid voor buisleidingen. Dat heeft het kabinet besloten op basis van de aanbevelingen van de commissie Enthoven, vastgelegd in haar rapport 'Samen voor de buis'. Het rapport, dat in december 2004 verscheen, concludeert dat het beleidsdossier voor buisleidingen 'achterstallig onderhoud' kent. Het dossier wordt verlamd door onduidelijkheid over welk ministerie verantwoordelijkheid is voor buisleidingen, het ontbreken van een

gezamenlijke beleidsvisie en onduidelijkheid over veiligheidsafstanden rond hogedruk aardgasleidingen en over beschermingsmaatregelen en hun bekostiging. Daardoor, zo stelt de commissie, worden de mogelijkheden van buisleidingen voor de economie en voor verbetering van het vervoer van gevaarlijke stoffen onvoldoende benut.

Naar aanleiding van het rapport wil het kabinet een interdepartementale taskforce Buisleidingen onder voorzitterschap van VROM. Deze werkgroep moest het beleid voor buisleidingen in twee jaar vernieuwen en op orde brengen. Onder meer door te kijken naar het beheer en toezicht op buisleidingen, de veiligheid, de registratie van essentiële gegevens, risicozonering en de doorwerking in ruimtelijke plannen. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat gaat verder samen met de ministeries van Economische Zaken (EZ) en VROM een strategische beleidsvisie maken voor buisleidingen. EZ bereidt daarnaast een regeling voor met een meldingsplicht. Deze plicht moet er toe leiden dat gegevens over de ligging van buisleidingen sneller en beter worden aangeleverd en bij graafwerkzaamheden zorgvuldiger wordt gegraven. Zo wil de overheid de kans dat kabels en leidingen bij graafwerkzaamheden worden beschadigd, verkleinen.

Het rijksbeleid voor toekomstige transportleidingen staat in het Structuurschema buisleidingen (SBUI). Uitgangspunt van het SBUI is dat provincies in streekplannen zones of stroken opnemen. Buisleidingen worden zoveel mogelijk in deze zones of stroken gelegd. Het ligt in de bedoeling het SBUI te integreren in de Nota Ruimte. VROM heeft in de circulaire 'Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen' (1984) en de circulaire 'K1K2K3 brandbare vloeistoffen' (1991) veiligheidsafstanden vastgelegd. In 1996 hebben de ministers van Verkeer en Waterstaat en VROM de nota 'Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen' (Nota RNVGS) uitgebracht. Daarin staan de normen voor onder andere buisleidingen. De normen uit deze nota vormen de basis voor besluiten over ruimtelijke gevolgen van buisleidingen.

VROM, het RIVM en de Gasunie werken aan het opstellen van een nieuwe circulaire voor het berekenen van de risico's bij ondergrondse aardgasleidingen. Hierin worden maatregelen aan en om de gasleiding meegenomen, zoals gronddekking en de bestemming van de grond. In de nieuwe circulaire zullen geen vaste afstanden zijn opgenomen, er zijn te veel variabelen in het spel. Wel is er een risicoberekeningsmethodiek waarmee per situatie de toetsafstand (invloedsgebied) en de minimaal aan te houden afstand (PR 10^{-6} -contour) worden berekend. Deze berekeningen zullen op verzoek door de Gasunie worden uitgevoerd.

Door de ramp met een hogedruk aardgasleiding in juli 2004 in Ghislenghiën in België is één en ander vertraagd. De resultaten van het technisch onderzoek naar deze ramp kunnen nieuwe inzichten opleveren. De nieuwe circulaire is nog altijd niet vastgesteld. Wel is er overeenstemming over de berekeningsmethodiek. De Gasunie werkt hier inmiddels al mee en VROM adviseert bevoegde gezagen, bij het vaststellen van nieuwe ruimtelijke plannen, om met de nieuwe inzichten rekening te houden en dus door de Gasunie berekeningen van PR-contouren en het groepsrisico te laten uitvoeren.

Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen

In augustus 2004 is de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen uitgekomen, in samenwerking met de ministeries van V&W, VROM en BZK. Uitgangspunten hierbij zijn de Nota risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (RNVGS) en de AMvB externe veiligheid voor inrichtingen (BEVI). Een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) externe veiligheid transport gevaarlijke stoffen is in voorbereiding.

Ontwikkeling basisnet

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat is bezig om een zogenaamd basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen te ontwikkelen. In het basisnet wordt vastgelegd welke vervoersaders beschikbaar zijn voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en welke eisen gesteld worden aan de omgeving van deze vervoersaders en/of aan de toegestane capaciteit van die vervoersaders. De ontwikkeling van het basisnet is juni 2008) nog altijd niet afgerond. In het najaar van 2008 wordt een voorstel voor een Rijksbasisnet weg

en water aan de Tweede Kamer aangeboden. Een voorstel Rijksbasisnet spoor volgt in het voorjaar van 2009.

Verruimde reikwijdte Wet milieubeheer/Regulering vervoer gevaarlijke stoffen per spoor

Door de ministeries van VROM en Verkeer en Waterstaat wordt gewerkt aan een tweetal instrumenten om te kunnen sturen in de omvang en afwikkeling van vervoersstromen: de Basisnettoets, als invulling van de verruimde reikwijdte Wet milieubeheer en de Regulering vervoer gevaarlijke stoffen per spoor. (Verruimde reikwijdte: artikel 1.1 lid 2 van de Wet milieubeheer geeft een -niet limitatieve- opsomming van elementen die onderwerp kunnen zijn van de verruimde reikwijdte. Energie en afval zijn elementen die over het algemeen de nodige aandacht krijgen van bevoegde gezagen, in tegenstelling tot elementen als grondstoffen en verkeer en vervoer. Het vervoer van gevaarlijke stoffen past in het doel van de verruimde reikwijdte.)

In het Basisnet wordt de gebruiksruimte vastgelegd voor vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor. Uitbreiding van bedrijfsmatige activiteiten waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, leidt tot extra beslag op die gebruiksruimte. Dit kan blijken uit de aanvraag voor een nieuwe milieuvergunning voor een inrichting (=bedrijf) waar gevaarlijke stoffen worden geproduceerd en/of gebruikt. Het doel van Basisnettoets is om bij de beoordeling van een aanvraag voor een milieuvergunning, het eventuele (extra) beslag op die gebruiksruimte mee te nemen. Indien de gebruiksruimte onvoldoende blijkt, kan de gevraagde milieuvergunning worden geweigerd. Op die manier kunnen de transportrisico's worden beheerst.

De wettelijke verankering van de gebruiksruimte op de basisnetten Weg, Water en Spoor vindt plaats op basis van de WVGS. De bedoeling van de regeling "*Regulering Vervoer Gevaarlijke Stoffen per spoor*" is om bij de toewijzing van spoorcapaciteit aan spoorvervoerders rekening te houden met een per spoorlijn vastgelegde risicoruimte. Deze risicoruimte dient dan tevens als randvoorwaarde voor ruimtelijke ontwikkelingen langs het spoor. Een wettelijke regeling moet dan de maximale risicoruimte per spoorlijn vastleggen, vergezeld van een kaart van het spoorwegnet, waarop per spoorlijn de omvang van die risicoruimte is vastgelegd. Naar alle waarschijnlijkheid zal deze regeling na de ingebruikname van de Betuwelijn worden ingevoerd. De Betuwelijn is inmiddels in gebruik genomen maar nog niet voor de volle capaciteit.

Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs)

De Wet vervoer gevaarlijke stoffen gaat over het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, per spoor en via de binnenwateren. Onder de wet hangen het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen en drie ministeriële regelingen met internationale voorschriften voor vervoer over de weg, per spoor en over water. Hierin zijn routeplichtige stoffen aangewezen, waarvoor de gemeente routes mag aanwijzen. De handhaving van de Wvgs wordt uitgevoerd door de Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW). De gemeentelijke invloed bij transporten met gevaarlijke stoffen is beperkt.

Vuurwerkbesluit

Het Vuurwerkbesluit bevat regels met betrekking tot consumenten- en professioneel vuurwerk. Per 1 maart 2004 is een herziene versie van het Vuurwerkbesluit in werking getreden en is de overgangstermijn verlopen. Indien een bedrijf per die datum niet kon voldoen aan de eisen uit het Vuurwerkbesluit, was het niet toegestaan om vuurwerk op te slaan. Meldingsplichtige inrichtingen die moesten stoppen hadden nog tot eind 2004 de mogelijkheid een schadevergoeding aan te vragen bij het Rijk. Hiervoor moest de gemeente wel een verklaring afgeven. Bij vergunningplichtige inrichtingen die moesten stoppen, moest de gemeente tevens actie ondernemen door de procedure te starten om milieuvergunningen in te trekken. Het bevoegde gezag moest beoordelen of een vuurwerkbedrijf al dan niet aanpassingen zou kunnen plegen om te voldoen aan de eisen uit het Vuurwerkbesluit. Een bedrijf dat echt niet kon voldoen aan de eisen van het Vuurwerkbesluit, had in veel gevallen recht op een schadevergoeding volgens een vaststaande berekeningswijze. De kosten van de schadevergoedingen voor de sanering van

vuurwerkbedrijven worden door VROM aan de bevoegde gezagen vergoed als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen/Risicokaart provincie Gelderland

Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) of risicoregister

Naar aanleiding van de conclusies van de commissie Oosting heeft het kabinet 150 actiepunten opgesteld om het veiligheidsbeleid te verbeteren. Een van de actiepunten is het in kaart brengen van risicovolle situaties. Daarbij gaat het om bedrijven waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn en om transportroutes van gevaarlijke stoffen. In de Leidraad risico-inventarisatie gevaarlijke stoffen (oktober 2004) is een selectiemethodiek voor de inventarisatie en verwerking van risicovolle activiteiten opgenomen. De bevoegde gezagen (gemeente, provincie en Rijk) in het kader van de Wet milieubeheer zijn verplicht om risicosituaties met gevaarlijke stoffen vast te leggen in het RRGS. Hiertoe is de Wet milieubeheer aangepast en het Registratiebesluit externe veiligheid in werking getreden met regels voor registratie van gegevens van inrichtingen, transportroutes en buisleidingen. Het RIVM is door het ministerie van VROM aangewezen als beheerder voor dit register. Het register is te vinden op www.risicoregister.nl en bestaat uit twee onderdelen, namelijk een invoergedeelte voor het bevoegde gezag en een publiek gedeelte met hierop een kaart voor de burger. De bevoegde gezagen hebben inmiddels de risicosituaties geïnventariseerd en ingevoerd in het RRGS. Ze zijn tevens verantwoordelijk voor het actueel houden van het RRGS.

Risicokaart provincie Gelderland

Het ministerie van Binnenlandse zaken heeft besloten dat de provincies zelf een risicokaart moeten maken. De risicokaart van de provincie Gelderland voldoet aan de landelijke standaard van de Modelrisicokaart. Deze kaart is te vinden op de website van de provincie Gelderland: www.gelderland.nl/risicokaart.

De risicokaart en het Register vertonen grote inhoudelijke samenhang. De risicokaart omvat de gegevens over gevaarlijke stoffen en kerncentrales die in het Register worden vermeld, evenals de gegevens over overige ramptypen (bijvoorbeeld brand in grote gebouwen, overstromingen en luchtvaartongevallen). Voor zowel het Register als de risicokaart vindt gegevensverzameling, -bewerking, -invoer en -uitwisseling op identieke wijze plaats. Informatie uit het Register wordt dan ook één op één in de risicokaart overgenomen. De kaart bevat risicovolle inrichtingen binnen Gelderland, met hierop aangegeven de bij de inrichting behorende risicocontouren en effectafstanden. Naast de risico's worden ook de zogenaamde risico-ontvangers (kwetsbare objecten) afgebeeld. De provincie is verantwoordelijk voor het produceren en beheren van de risicokaarten, de gemeenten zijn verantwoordelijk voor het leveren van gegevens over haar gebied.

Leidraad omgaan met risicovolle situaties

De provincies Overijssel en Gelderland hebben, in samenwerking met de VNG-afdelingen in beide provincies en de Inspectie VROM, een leidraad voor externe veiligheid opgesteld: "Omgaan met risicovolle situaties". De leidraad helpt gemeenten bij een systematische aanpak, en zo nodig sanering van onveilige situaties binnen hun grenzen. Dit wordt ondersteund met een kennis- en implementatietraject, waarin een aantal inhoudelijke stappen in zogenaamde clusterbijeenkomsten wordt doorlopen. Arnhem zit in het cluster met de gemeenten Nijmegen, Zutphen, Zwolle, Deventer, Enschede en Hengelo. Arnhem heeft tot nu toe vooral baat gehad bij de informatie-uitwisseling over de interpretatie van nieuwe wet- en regelgeving.

Risico's van inrichtingen

In het onderstaande schema (uit de toelichting van het Bevi) zijn de gevolgen van de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) voor (aanwezige en geprojecteerde) respectievelijk kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten in bestaande situaties en bij nieuwe risicovolle activiteiten en nieuwe ruimtelijke situaties samengevat.

Risiconormen voor kwetsbare objecten

Type situatie	PR hoger dan 10-5 per jaar	PR tussen 10-5 en 10-6 per jaar
op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit aanwezige en geprojecteerde kwetsbare objecten	1. aanwezige kwetsbare objecten: binnen 3 jaar na inwerkingtreding bronmaatregelen/ bron saneren/ objecten amoveren/ bestemmingsplan wijzigen (art. 17, 1e en 2e lid); 2. geprojecteerde kwetsbare objecten: binnen 3 jaar na het onherroepelijk worden van de bouwvergunning bronmaatregelen/ bron saneren (art. 17, 3e lid)	aanwezige kwetsbare objecten en - na het onherroepelijk worden van de bouwvergunning - geprojecteerde kwetsbare objecten moeten zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 1-1-2010 voldoen aan PR 10-6 per jaar (art. 18, 1e tot en met 3e lid) (in het algemeen te bereiken door bronmaatregelen/ bron saneren)
oprichten inrichting	niet toegestaan (art. 6, 1e lid)	niet toegestaan (art. 6, 1e lid)
verandering inrichting waarvoor vóór de inwerkingtreding van dit besluit een Wm-vergunning is verleend	niet toegestaan (art. 24, 1e lid)	1. PR moet ten minste gelijk blijven (art. 24, 1e lid), en 2. aanwezige kwetsbare objecten en - na het onherroepelijk worden van de bouwvergunning - geprojecteerde kwetsbare objecten moeten zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 1-1-2010 voldoen aan PR 10-6 per jaar (art. 18, 1e tot en met 3e lid)
verandering inrichting waarvoor op of na het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit een Wm-vergunning is verleend	niet toegestaan (art. 7, 1e lid)	niet toegestaan (art. 7, 1e lid)
RO-besluit op grond waarvan de bouw/ vestiging van kwetsbare objecten is toegelaten	niet toegestaan (art. 8, 1e lid)	niet toegestaan* (art. 8, 1e lid)

* Anticipatie is toegestaan, d.w.z. bij de vaststelling van een bestemmingsplan kan onder strikte voorwaarden vooruit worden gelopen op een toekomstige verbetering van de risicosituatie. Die voorwaarden zijn:

- het plan leidt niet tot een hoger PR dan 10-5 per jaar;
- aan het plan of aan de milieuvergunning van het risicoveroorzakende bedrijf zijn zodanige voorschriften verbonden dat binnen 3 jaar na de vaststelling van het desbetreffende ruimtelijke ordeningsbesluit aan de grenswaarde 10-6 per jaar wordt voldaan (artikel 8, derde lid).

Risiconormen voor beperkt kwetsbare objecten

Type situatie	PR hoger dan 10-5 per jaar	PR tussen 10-5 en 10-6 per jaar
op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit aanwezige en geprojecteerde beperkt kwetsbare objecten	verbetering door toepassing van ALARA/ maatregelen bij de objecten*	verbetering door toepassing van ALARA/ maatregelen bij de objecten*
oprichten inrichting	in beginsel niet toegestaan (art. 6, 2 ^e lid)	in beginsel niet toegestaan (art. 6, 2 ^e lid)
verandering inrichting waarvoor vóór de inwerkingtreding van dit besluit een Wm-vergunning is verleend	in beginsel niet toegestaan (art. 7, 2 ^e lid)	PR moet in beginsel ten minste gelijk blijven (art. 7, 2 ^e lid)
verandering inrichting waarvoor op of na het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit een Wm-vergunning is verleend	in beginsel niet toegestaan (art. 7, 2 ^e lid)	in beginsel niet toegestaan (art. 7, 2 ^e lid)
RO-besluit op grond waarvan de bouw/ vestiging van beperkt kwetsbare objecten is toegelaten	in beginsel niet toegestaan (art. 8, 2 ^e lid)	in beginsel niet toegestaan (art. 8, 2 ^e lid)

* In bepaalde gevallen, zoals bij verouderde bestemmingsplannen, kan het uit kostenoverwegingen in de rede liggen om het bestemmingsplan ter voorkoming van toekomstige saneringssituaties aan te passen. Voor de goede orde: dit besluit kent geen saneringsplicht uit hoofde van het plaatsgebonden risico voor beperkt kwetsbare objecten. Bij maatregelen bij aanwezige beperkt kwetsbare objecten zou gedacht kunnen worden aan maatregelen die de verspreiding van gevaarlijke stoffen bij een ongeval, bijvoorbeeld door de afsluiting van een centraal ventilatiekanaal, kunnen tegengaan of aan afspraken over communicatie met het risicoveroorzakende bedrijf.

Groepsrisico's ten gevolge van inrichtingen

In het Bevi wordt groepsrisico als volgt gedefinieerd:

"cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is"

Er zijn voor groepsrisico's geen grens- of richtwaarden gedefinieerd, maar oriëntatiewaarden. In artikel 12 lid 1 onder b van het Bevi worden de volgende waarden gegeven:

- de kans op een ongeval met 10 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-5} per jaar,
- de kans op een ongeval met 100 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-7} per jaar,
- en de kans op een ongeval met 1000 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-9} per jaar.

Transportrisico's

De onderstaande uitwerking is afkomstig uit de 'Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' uit 2004.

Plaatsgebonden risico's

In de volgende tabel wordt weergegeven welke normen voor het plaatsgebonden risico op de verschillende situaties van toepassing zijn.

		Vervoersbesluit	Omgevingsbesluit
Bestaande situatie		Grenswaarde PR 10-5	Grenswaarde PR 10-5
		Streven naar PR 10-6	Streven naar PR 10-6
Nieuwe situatie	Kwetsbaar	Grenswaarde PR 10-6	Grenswaarde PR 10-6
	Beperkt kwetsbaar	Richtwaarde PR 10-6	Richtwaarde PR 10-6

De definities van de begrippen 'vervoersbesluit' en 'omgevingsbesluit' zijn nader toegelicht in de circulaire. De begrippen 'grenswaarden' en 'richtwaarden' komen uit het Bevi en betekenen:

- "Een grenswaarde geeft de kwaliteit aan die op het in de maatregel aangegeven tijdstip ten minste moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, ten minste moet worden instandgehouden."
- "Een richtwaarde geeft de kwaliteit aan die op het in de maatregel aangegeven tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, zoveel mogelijk moet worden instandgehouden."

De circulaire biedt verder de kaders voor eventueel (tijdelijk) afwijken van de normen.

Groepsrisico

De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico bij het vervoer van gevaarlijke stoffen is per transportsegment gemeten per kilometer en per jaar:

- 10^{-4} voor een ongeval met ten minste 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-6} voor een ongeval met ten minste 100 slachtoffers;
- 10^{-8} voor een ongeval met ten minste 1000 slachtoffers;
- enz. (een lijn door deze punten bepaalt de oriëntatiewaarde).

Deze oriëntatiewaarden gelden in alle situaties, dus voor zowel vervoersbesluiten als omgevingsbesluiten en in zowel bestaande als nieuwe situaties. Bij een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico of een toename van het groepsrisico, moeten beslissingsbevoegde overheden het groepsrisico betrekken bij de vaststelling van het vervoersbesluit of omgevingsbesluit. Dit is in het bijzonder van belang in verband met aspecten van zelfredzaamheid en hulpverlening. Er moet altijd worden nagegaan of door het treffen van maatregelen niet alsnog aan de oriëntatiewaarde kan worden voldaan of dat de toename van het groepsrisico niet kan worden verminderd. Als dit niet mogelijk blijkt te zijn, dan dient in overleg met betrokken overheden te worden gestreefd naar een zo laag mogelijk risico uit hoofde van het ALARA-beginsel (As Low As Reasonably Achievable).

Over elke overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico of toename van het groepsrisico moet verantwoording worden afgelegd.

BIJLAGE 3

Overzicht kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten

De volgende objecten worden in het BEVI als beperkt kwetsbaar en kwetsbaar aangemerkt:

Beperkt kwetsbaar object

- a. verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare; dienst- en bedrijfswoningen van derden;
- b. Kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak¹⁹ van minder of gelijk aan 1500 m² per object;
- c. Restaurants, voor zover hierin geen grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig plegen te zijn;
- d. Winkels met een totaal bruto vloeroppervlak¹⁴ van minder of gelijk aan 2000 m², voor zover zij geen onderdeel uitmaken van een complex waarin meer dan vijf winkels zijn gevestigd, waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak¹⁴ meer dan 1000 m² bedraagt en waarin een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;
- e. Sporthallen, zwembaden en speeltuinen;
- f. Sport- en kampeerterreinen en terreinen bestemd voor recreatieve doeleinden, voor zover zij niet bestemd zijn voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen;
- g. Bedrijfsgebouwen, voor zover het geen gebouwen zijn waarin grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig plegen te zijn zoals:
 - kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak¹⁴ van meer dan 1500 m² per object;
 - complexen, waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak¹⁴ meer dan 1000 m² bedraagt, en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak¹⁴ van meer dan 2000 m² per object, voor zover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;
- h. Objecten die met de onder a tot en met e en g genoemde gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag gedurende welke personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval, voorzover die objecten geen kwetsbare objecten zijn;
- i. Objecten met een hoge infrastructurele waarde, zoals een telefoon- of elektriciteitscentrale of een gebouw met vluchtleidingsapparatuur, voorzover die objecten wegens de aard van de gevaarlijke stoffen die bij een ongeval kunnen vrijkomen, bescherming verdienen tegen de gevolgen van dat ongeval.

Kwetsbaar object

- a. Woningen, niet zijnde verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare of dienst- en bedrijfswoningen van derden;
- b. Gebouwen bestemd voor het verblijf, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag, van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten, zoals:
 - ziekenhuizen, bejaardenhuizen en verpleeghuizen;
 - scholen;
 - gebouwen of gedeelten daarvan, bestemd voor dagopvang van minderjarigen;
- c. Gebouwen waarin grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig plegen te zijn, zoals:
 - kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak¹⁴ van meer dan 1500 m² per object;
 - complexen, waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak¹⁴ meer dan 1000 m² bedraagt, en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak¹⁴ van meer dan 2000 m² per object, voor zover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;

¹⁹ Het bruto vloeroppervlak van een gebouw is het totale vloeroppervlak op vloerniveau langs de buitenomtrek van de (buitenste) opgaande scheidingsconstructie, die de desbetreffende ruimte(n) omhullen. Oftewel lengte x breedte van het totale gebouw aan de buitenkant gemeten en van alle bouwlagen samen.

- d. Kampeer- en andere recreatieterreinen bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen van het jaar.

BIJLAGE 4 Risicovolle inrichtingen

Opslag gevaarlijke stoffen		
Givaudan	Nijverheidsweg 60	BEVI
PFW	Nijverheidsweg 60	BEVI, BRZO
Denka International	Hanzeweg 1	BEVI, BRZO
Elco Chemie	Industrieweg 16	
LPG stations		
J.S. van Kooten & Zn	Veluweweg 60	BEVI
Tankstation Palmpol	A1	BEVI
Tankstation Tolnegen	A1	BEVI
J.A. Tolboom & Zn	Baron van Nagellstraat 121	BEVI
Servauto Nederland BV	Baron van Nagellstraat 62	BEVI
Firma M. Bouwman	Garderbroekerweg 59	BEVI
Tankstation en autowascentrum Van Ginkel	Scherpenzeelseweg 56	BEVI
Autocenter De Schaffelaar VOF	Wesselseweg 48	BEVI
Ammoniak koelinstallaties		
Harthoorn Diepvries BV	Harselaarseweg 133	BEVI
BBS Food	Hanzeweg 22	BEVI
Gasontvangststation		
GAMOG	Kallenbroekerweg 2	RRGS
Propaantanks > 13 m ³		
De Boshoeck	Harremaatweg 34	BEVI
Gerrit Jan's Hoeve Runa	Lange Zuiderweg 126 + 17	BEVI
De Wildekamp	Oud Milligenseweg 38	BEVI
Dennenhorst	Zevenbergjesweg 27	BEVI
Propaantanks > = 3 m ³		
W.P. van het Klooster	Aardeweg 10	RRGS
Wulpenveen	Apeldoornsestraat 42	RRGS
De Vierjaargetijden	Apeldoornsestraat 48	RRGS
Mobielbouw de Horizon	Apeldoornsestraat 50-1	RRGS
P. Hartog	Apeldoornsestraat 64	RRGS
J. van Malenstein	Brugveenseweg 46-48	RRGS
B.J. en W. van Harten	Brunesengweg 27	RRGS
Koenders	Den Akker 2	RRGS
J.A. van den Top	Essenerweg 160 - 162	RRGS
Camping Ackersate	Harremaatweg 26-28	RRGS
Jachthoorn	Harremaatweg 30	RRGS
Vakantieoord Het Grijze Veen	Harremaatweg 46	RRGS
Ruimzicht	Heideweg 20	RRGS
Mijnbeek	Helweg 2	RRGS
W. van Maanen	Hoefweg 2	RRGS
De Eendracht	Hoge Boeschoterweg 88	RRGS
De Zanderij	Hoge Boeschoterweg 96	RRGS
M. Schouten	Houtbeekweg 10	RRGS
M van de Hul	Hulakkerweg 33	RRGS
E. Bakker	Hunnenweg 55	RRGS
Kerkendel	Kerkendelweg 49	RRGS
De Huifkar	Kieftveen 15	RRGS
De Zeumerse Hof	Kieftveen 30	RRGS
Van Harten	Krumselaarseweg 5	RRGS
Van den Top	Krumselaarseweg 18	RRGS
R. Kroesbergen	laageinderweg 58	RRGS

Harten G. van	Meentweg 25	RRGS
H. van Middendorp	Nijkerkerweg 149	RRGS
PFJ Technics	Oud Milligenseweg 47	RRGS
E. Schuiteman	Ouwendorperweg 23	RRGS
Van Meerveld	Platanenstraat 82	RRGS
W. Folmer	Postweg 52	RRGS
Klaverveld bv	Putterweg 64a	RRGS
De Wijde Blik, camping	Putterweg 66	RRGS
Mts G. en G.H. van den Top-Franken	Puurveenseweg 14	RRGS
J.W. van Wessel	Ravengoedseweg 1	RRGS
H. de Vreugd	Rijksweg 111	RRGS
J.G. van Deelen	Scherpenzeelseweg 20	RRGS
J. van de Brink	Scherpenzeelseweg 39	RRGS
J. van Soeren	Sleedoornweg 25 - 27	RRGS
K. Oudendorp	Sleedoornweg 29	RRGS
Camping Speulderbos	Speulderbosweg 57	RRGS
E.L. van den Fliert	Stoutenburgerweg 27	RRGS
Pitch & Putt Voorthuizen Golf	Stroetweg 9	RRGS
Broekhuis	Tolnegeweg 1	RRGS
H.J. van de Zandschulp	Valkseweg 261	RRGS
J. Methorst	Valkseweg 289	RRGS
J. Blankespoor	Valkseweg 291	RRGS
H.B.O. Vaarkamp	Van Amerongenweg 17 -19	RRGS
Drost	Velkemeensedijk 27	RRGS
L. van den Brandt	Walhuisweg 30 -32	RRGS
J. Methorst	Wencopperweg 102	RRGS
Schafelaarbos BV	Wesselseweg 23	RRGS
H. van den Brand	Wesselseweg 105	RRGS
Camping Heidekamp	Zevenbergjesweg 29	RRGS

WERKAFSPRAKEN BEVI MILIEUVERGUNNINGEN

GEMEENTE BARNEVELD
-
HULPVERLENING GELDERLAND MIDDEN

PARTIJEN

Gemeente Barneveld, afdeling Milieu en Reiniging
Gemeente Barneveld, brandweer Barneveld
Hulpverlening Gelderland Midden, Sector Brandweer, afdeling Proactie Preventie Preparatie

INHOUD

1. PARTIJEN

2. INLEIDING

3. WERKAFSPRAKEN BEVI – MILIEUVERGUNNINGEN

4. BENODIGDE INFORMATIE ADVIES REGIONALE BRANDWEER

1. PARTIJEN

Onderstaande partijen kiezen ervoor intensief samen te werken bij Wet milieubeheer-besluiten waarbij externe veiligheid een rol speelt cq het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen van toepassing is. Daartoe zijn werkafspraken opgesteld. De onderstaande partijen conformeren zich middels het zetten van een handtekening aan deze werkafspraken. Het tekenen van de werkafspraken schept geen financiële verplichtingen. De looptijd van de werkafspraken is niet bepaald. Elk jaar zal een evaluatie van de werkafspraken plaatsvinden.

Gemeente Barneveld, afdeling Milieu en Reiniging

Datum

.....

Gemeente Barneveld, brandweer Barneveld

Datum

Dhr. G.J. Olsder

Hulpverlening Gelderland Midden, Sector Brandweer, afdeling Proactie Preventie Preparatie

Datum

Dhr. J. Kuyvenhoven

2. INLEIDING

Doelstelling werkaafspraken	Invulling geven aan de samenwerking die het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) beoogd tussen de gemeente Barneveld en de regionale brandweer als het gaat om Wet milieubeheer-besluiten waarop het BEVI van toepassing is. Daarvoor is intensieve samenwerking nodig tussen de afdeling Milieu en Reiniging, de brandweer Barneveld en de regionale brandweer tijdens de voorbespreking, de vergunningverlening, de uitvoering en bij de oplevering van inrichtingen.
Reikwijdte werkaafspraken	De werkaafspraken zijn van toepassing op milieubesluiten voor inrichtingen die vallen onder het toepassingsgebied van het BEVI, genoemd in artikel 2 van dit besluit. Opgemerkt wordt dat in gevallen waarbij sprake is van een inrichting dat een extern veiligheidsrisico veroorzaakt, maar waarbij het BEVI (nog) niet van toepassing is, ook advies ingewonnen kan worden bij de regionale brandweer. Het bevoegd gezag dient zelf deze inschatting te maken.
Doelstelling en inhoud advies regionale brandweer	Het advies van de regionale brandweer dient in te gaan op : 1. Het groepsrisico 2. de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval (waaronder zelfredzaamheid). Het advies bestaat daartoe de volgende onderdelen: • Beoordeling groepsrisicoberekening • Bepalen Maatgevend Scenario • Bepalen effectafstanden • Bepalen mogelijkheden rampenbestrijding • Bepalen mogelijkheden zelfredzaamheid • Mogelijkheden optimalisatie rampenbestrijding en zelfredzaamheid
Verantwoordelijkheden	De <u>afdeling Milieu en Reiniging</u> is verantwoordelijk voor een complete milieuvergunning, waarin brandveiligheid en externe veiligheid geregeld zijn. De <u>brandweer Barneveld</u> is verantwoordelijk voor het advies met betrekking tot brandveiligheid, conform de gemaakte werkaafspraken met de afdeling Milieu en Reiniging. De <u>regionale brandweer</u> is verantwoordelijk voor het advies in kader van het BEVI m.b.t. mogelijkheden rampenbestrijding en zelfredzaamheid. De regionale brandweer stemt het advies af met de brandweer Barneveld.

3. WERKAFSPRAKEN BEVI-MILIEUVERGUNNINGEN

		TAAK	M&R	HGM
Fase 0 Voor- overleg	1.	Indien noodzakelijk: overleg met gemeente (en aanvrager) over procedure vergunningaanvraag.	X	
	2.	Voert vooroverleg over het opstellen van een vergunningaanvraag en beoordeelt of het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen van toepassing is.	X	
Fase 1 Preadvies	3.	Verzoekt in de vooroverlegfase HGM om een eerste advies over EV-aspecten.	X	
	4.	HGM formuleert in een memo de belangrijkste aandachtspunten voor de aanvraag Wm-vergunning. <i>Toetstermijn: 2 weken</i>		X
	5.	Verzoekt HGM om advies op basis van de aanvraag Wm-vergunning. ²⁰	X	
Fase 2 Concept Advies	6.	HGM stemt aanvraag af met de brandweer Barneveld.		X
	7.	HGM gaat na of voldoende gegevens zijn aangeleverd om tot een(concept) advies te komen en geeft zo nodig aan dat het wenselijk is de gegevens aan te vullen. <i>Toetstermijn: 2 weken</i>		X
	8.	Indien noodzakelijk: voert een bedrijfsbezoek uit na overleg met én in bijzijn van een vergunningverlener van de afdeling Milieu en Reiniging en een medewerker van de brandweer Barneveld.	X	X
	9.	Geeft digitaal een concept advies aan de afdeling Milieu en Reiniging (cc. brandweer Barneveld). <i>Adviestermijn: 4 weken nadat aanvraag compleet is</i>		X
	10.	Geeft reactie op het concept advies. Inzien noodzakelijk: wordt een overleg georganiseerd.	X	
Fase 3 Definitief Advies	11.	Geeft een schriftelijk advies aan het College van Burgemeester en Wethouders ter attentie van de afdeling Milieu en Reiniging (cc. Commandant brandweer Barneveld).		X
	12.	De verantwoording voor het groepsrisico wordt opgenomen in de ontwerpbeschikking.	X	
(Conc ept) ontwe rpbes	13.	Geeft een ontwerpbeschikking af en cc aan HGM.	X	

²⁰ De aanvrager richt het adviesverzoek aan: Hulpverlening Gelderland Midden, De heer P.P.A. Joosten, Postbus 5364 6802 EJ Arnhem onder vermelding dat het een adviesaanvraag in kader van het BEVI betreft.

	14.	HGM bekijkt of de ontwerpbeschikking (nog) aanleiding geeft om een (formeel) advies uit te brengen over het groepsrisico en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval. De tekst van de ontwerpbeschikking is de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Een schriftelijke bevestiging volgt. <i>Adviestermijn: 4 weken</i>		X
--	-----	---	--	----------

X = initiatiefnemer / verantwoordelijke partij

M&R = Gemeente Barneveld, afdeling Milieu en Reiniging

HGM = Hulpverlening Gelderland Midden, Sector Brandweer, afdeling Proactie Preventie Preparatie

4. BENODIGDE INFORMATIE ADVIES REGIONALE BRANDWEER

Plattegrondtekening

1. Voeg een plattegrondtekening van de totale inrichting inclusief de eventuele beoogde wijzigingen bij, waarop tenminste de volgende zaken zijn aangegeven:
 - a. gebouwen en procesinstallaties;
 - b. laad- en losplaatsen;
 - c. opslagplaatsen, tanks, tankputten, silo's e.d. met vermelding van de omvang en soort stoffen;
 - d. begrenzing van de inrichting;
 - e. erfafscheiding en toegangen tot het terrein;
 - f. in geval van een veranderings- of revisievergunning moet duidelijk zijn aangeven wat onder het bestaande gedeelte valt en wat onder de uitbreiding of verandering. Maak bijvoorbeeld gebruik van arcering;
 - g. schaal tekening (tussen 1:250 en 1:1000).
2. Voeg een topografische kaart toe waarop de ligging van de inrichting in de ruimere omgeving is aangegeven. Bij deze tekening moet ten minste aandacht gegeven worden aan weergave van alle bebouwing en de aard hiervan binnen de toetsingsafstand van de inrichting;

Activiteiten

Conform het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer artikel 5.1.

Stoffen

Conform het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer artikel 5.15.

Opslagvoorzieningen

3. Beschrijf de opslagvoorzieningen c.q. opstellingen met gevaarlijke stoffen
 - a. de opgeslagen producten;
 - b. de opslagvoorziening(en) (inhoud, druk, boven-/ondergronds etc.);
 - c. het beschermingsniveau dan wel classificatie van de opstelling conform de Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen;
 - d. getroffen veiligheidsmaatregelen (compartimentering, brandwerende constructies, aangepaste elektrische installatie, blussysteem, bluswateropvang, productopvang e.d.);

Risicoanalyse

4. Voeg bij de aanvraag een berekening toe van het groepsrisico die voldoet aan de eisen uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen en de Regeling externe veiligheid inrichtingen. Het gaat in het geval van een niet-categoriale inrichting om een berekening middels een Kwantitatieve Risicoberekening en in het geval van een categoriale inrichting om een risicobepaling middels de Regeling externe veiligheid inrichtingen. Deze gegevens mogen maximaal vijf jaar oud zijn.
5. Geef aan welke ongevalscenario's (LOC's) bepalend voor de hoogte van het groepsrisico.
6. Geef aan of, en zo ja welke, kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten als bedoeld in artikel 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen zich binnen de veiligheidsafstanden zoals opgenomen in de Regeling externe veiligheid inrichtingen bevinden.

7. Geef aan of op grond van het geldende bestemmingsplan, kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten als bedoeld in artikel 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen toegestaan zijn binnen de veiligheidsafstanden zoals opgenomen in de Regeling externe veiligheid inrichtingen.
8. Geef aan wat de dichtheden van personen per hectare zijn in de omgeving van de inrichting, tot aan het invloedsgebied van de inrichting, zoals bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen.
9. Beschrijf voor de meest relevante ongevalsscenario's (toxische wolk, brand of explosie) de gevolgen van dit scenario. Besteed daarbij aandacht aan:
 - a. Uitwerking op tekening/kaartmateriaal (zo mogelijk schaal 1:1000);
 - b. De 1 % letaliteit en de Alarmeringsgrenswaarde (conform Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Interventiewaarden gevaarlijke stoffen);
 - c. Piekoverdruk uitgedrukt in 0,01, 0,03, 0,1 en 0,3 bar;
 - d. Warmtestraling, straal van de vuurbol, contouren in 3 en 10 kW/m²;
 - e. De dichtheid van personen in het effectgebied (dus ook buiten de contouren);
 - f. Het soort bebouwing (kwetsbare objecten, laagbouw, hoogbouw, ouderdom van de wijken, spoorwegen, snelweg enz.).

Indien al mogelijk:

- g. Maatregelen om het (groeps)risico in de toekomst te verminderen (alternatieven);
- h. De preparatie voorzieningen van de inrichting (bedrijfsbrandweer, noodplannen e.d.) en de mogelijkheden om de ramp in omvang te bestrijden;
- i. De zelfredzaamheid van personen in het effectgebied en de mogelijkheid tot alarmering.

BIJLAGE 6 Signaleringskaart